

Módszertani útmutató a nemzeti kisebbségi nyelvek használatáról szóló 184/1999. sz. törvényhez

A nemzeti kisebbségi nyelvek használatáról szóló 184/1999. sz. törvény (a továbbiakban „184/1999. sz. törvény”) 7a. § (1) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva – a nemzeti kisebbségi nyelvek használatáról szóló törvény alkalmazására létrehozott szakmai bizottsággal¹ együttműködésben – a Szlovák Köztársaság Kormányhivatala (a továbbiakban „kormányhivatal”) a nemzeti kisebbségi nyelvek használatáról szóló 184/1999. sz. törvényhez az alábbi módszertani útmutatót (a továbbiakban „módszertani útmutató”) adja ki:

I. cikk

A módszertani útmutató célja és alkalmazási területe

1. A módszertani útmutató célja, hogy összefoglaló tájékoztatást nyújtson és módszertani ajánlásokat tegyen a kisebbségi nyelvek használatával kapcsolatban különösen:

- a) nemzeti kisebbségekhez tartozó szlovák állampolgárságú személyek számára;
- b) azon területi és helyi államigazgatási szervek számára, amelyek székhelye olyan községben van, ahol a 184/1999. sz. törvény szerint kisebbségi nyelvet használnak;
- c) azon helyi önkormányzati szervek számára, amelyek székhelye olyan községben van, ahol a 184/1999. sz. törvény szerint kisebbségi nyelvet használnak;
- d) a helyi önkormányzatok által olyan községben létesített jogi személyek számára, ahol a 184/1999. sz. törvény szerint kisebbségi nyelvet használnak;
- e) a rendvédelmi és mentőszolgálati testületek olyan községben működő szervezeti egységei számára, ahol a 184/1999. sz. törvény szerint kisebbségi nyelvet használnak;
- f) az 513/1991. sz. Kereskedelmi Törvénykönyv 2. § (2) bekezdésének a)-d) pontjai szerinti vállalkozók számára.

2. A módszertani útmutató a 184/1999.sz. törvény 7a. § (1) bekezdése alapján gyakorlati tájékoztatóként szolgál a 184/1999. sz. törvény alkalmazása során felmerülő konkrét kérdések megoldásához, a törvény alapján a kormányhivatal szakmai és módszertani segítséget nyújt a közigazgatási szervek, valamint a rendvédelmi és mentőszolgálati testületek szervezeti egységei számára a törvény végrehajtása során.

3. „Szakmai és módszertani segítség” alatt a kormányhivatal azon tevékenysége értendő, melynek célja a 184/1999. sz. törvényben foglalt rendelkezések végrehajtásának elősegítése.

4. Ahol e módszertani útmutató szlovák nyelvű változatában személyre utalva a hímnemű alak szerepel, azon értelemszerűen és szükség szerint a nőnemű személyre utaló alak is értendő.

II. cikk

A 184/1999. sz. törvény tárgya és szerkezete

1. A 184/1999. sz. törvény meghatározza, milyen feltételekkel használhatók a kisebbségi nyelvek a hivatali érintkezésben és a törvény által szabályozott területeken.

2. A 184/1999. sz. törvény szerkezete a következő:

- 1. § (1) bek. – a törvény célja és személyi hatálya;

---

¹A nemzeti kisebbségi nyelvek használatáról szóló 184/1999. sz. törvény 7a. § (1) bek. alapján, annak alkalmazására a kormányhivatal 2012. december 14-én szakmai bizottságot hozott létre.

- 1. § (2) bek. – a kisebbségi nyelv fogalmának meghatározása;
- 2. § - a kisebbségi nyelv használata a hivatali érintkezésben;
- 3. § (1) és (2) bek. – a kisebbségi nyelv használata a közigazgatási szervek tárgyalásán;
- 3. § (3) bek. – a kisebbségi nyelv használata a községi krónika vezetése során;
- 3. § (4) bek. – a kisebbségi nyelv használata a hivatali ügyintézésben;
- 4. § – kisebbségi nyelvű megnevezések;
- 4a. § – helyi népszavazás a község megnevezésének megváltoztatásáról;
- 5. § (1) és (2) bekezdések – a kisebbségi nyelv használata a bíróságok előtt folyó eljárásban, az óvodai nevelés, az alapiskolák, a középiskolák és a kultúra területén;
- 5. § (3) bek. – a kisebbségi nyelv használata egészségügyi, szociális és gyermekvédelmi intézményekben;
- 5a. § - a nyilvánosság tájékoztatása kisebbségi nyelven;
- 5b. § – információk terjesztése és befogadása kisebbségi nyelven;
- 7. § (1) és (2) bekezdések – a közigazgatási szervek kisebbségi nyelvhasználata és kötelezettségei;
- 7. § (3) bek. – az önkormányzati rendőrség kisebbségi nyelvhasználata szolgálati érintkezésben;
- 7. § (4) bek. – kisebbségi nyelvhasználat az SZK fegyveres erői, a fegyveres rendvédelmi testületek, más fegyveres testületek, a Tűzoltó és Műszaki Mentő Szolgálat, valamint az önkormányzati rendőrség tagjaival folytatott kommunikáció során;
- 7a. § - a kormányhivatal hatáskörei a kisebbségi nyelvhasználat területén;
- 7b. § - közigazgatási szabályszegések a kisebbségi nyelvhasználat területén;
- 7c. § és 7e. § - közös, átmeneti és záró rendelkezések;
- 8. § és 8a. § - hatályon kívül helyező rendelkezések.

III. cikk

A törvény más jogszabályokhoz való viszonya

1. A Szlovák Köztársaság Alkotmánya (a továbbiakban „Alkotmány“) a következőképpen rendelkezik:

- 6. cikk (2) bek.: „Az államnyelvtől eltérő nyelvek használatát a hivatali érintkezésben törvény szabályozza”;
- 34. cikk (1) bek.: „A Szlovák Köztársaságban nemzeti kisebbséget vagy etnikai csoportot alkotó állampolgárok számára garantált a sokrétű fejlődés lehetősége, elsősorban az a jog, hogy a kisebbség vagy csoport más tagjaival együtt fejlesszék saját kultúrájukat, saját anyanyelvükön információkat befogadjanak és átadjanak, nemzetiségi egyesületeket, művelődési és kulturális intézményeket alapítsanak és működtessenek. A részletszabályokat törvény állapítja meg.”
- a 34. cikk (2) bek. a)–c) pontjai szerint: „A nemzeti kisebbséghez vagy etnikai csoporthoz tartozó állampolgárok számára az államnyelv elsajátításának jogán kívül törvényben meghatározott módon és feltételek mellett garantált a jog az adott kisebbség vagy csoport nyelvén történő oktatáshoz, az adott kisebbség vagy csoport nyelvének hivatali érintkezésben való használatához, a nemzeti kisebbségeket és etnikai csoportokat érintő ügyek intézésében való részvételhez.”

Az Alkotmány 6. cikk (2) bek. és 34. cikk (1) bek. szerinti törvény alatt a 184/1999. sz. törvényt kell érteni.

2. A nemzeti kisebbségek jogállását és jogait érintő, a Szlovák Köztársaság számára kötelező erejű nemzetközi szerződések közé főként a következők tartoznak:

- Keretegyezmény a Nemzeti Kisebbségek Védelméről (160/1998. sz. külügyminisztériumi közlemény);
- Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Kartája (588/2001. sz. külügyminisztériumi közlemény) (a továbbiakban „nyelvi karta“);
- Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya (120/1976. sz. külügyminisztériumi rendelet).

3. Az Alkotmány 6. cikk (1) bek. szerint „[a] Szlovák Köztársaság területén az államnyelv a szlovák nyelv.“ A Szlovák Köztársaság államnyelvének használatát az államnyelvről szóló 270/1995. sz. törvény (a továbbiakban „államnyelvtörvény”) szabályozza. Az államnyelvtörvény 1. § (2) bek. szerint a szlovák nyelv elsőbbséget élvez a Szlovák Köztársaság területén használt más nyelvekkel szemben. Az államnyelv és más nyelvek viszonyát az államnyelvtörvény egyes további rendelkezései szabályozzák.

4. Az államnyelvtörvény 1. § (4) bek. szerint a nemzeti kisebbségek és etnikai csoportok nyelveinek használatát külön jogszabályok szabályozzák², amennyiben a törvény másként nem rendelkezik. Ez azt jelenti: ha az államnyelvtörvény úgy rendelkezik, hogy az adott területen a kisebbségi nyelv használatát külön törvény szabályozza, a külön törvény szerint kell eljárni.

5. Az államnyelv és más nyelvek viszonyát az államnyelvtörvény további rendelkezései is szabályozzák, így például az államnyelvtörvény 3. § (2) bek. a) pontja, amely külön jogszabályokra hivatkozik: „Államnyelven hirdetik ki a törvényeket, a kormányrendeleteket és egyéb jogszabályokat – a helyi önkormányzati szervek rendeleteit is ideértve –, adják ki a határozatokat és egyéb közokiratokat; e rendelkezés nem érinti a nemzeti kisebbségi nyelvek és idegen nyelvek külön jogszabály szerinti használatát“.

6. A kisebbségi nyelvek használatát további törvények szabályozzák, ezekre az államnyelvtörvény is hivatkozik. E külön jogszabályok áttekintését az 1. sz. táblázat tartalmazza.

1. sz. táblázat: Az államnyelvtörvény rendelkezései és a külön jogszabályokra való hivatkozások

Az államnyelvtörvény rendelkezése	Terület	Hivatkozás a külön jogszabályra
1. § (4) bek.	A nemzeti kisebbségek és etnikai csoportok nyelvének használata	Például a polgári perrendtartás 155. § (1) bek.; 184/1999. sz. törvény; a Szlovák Rádióról és Televízióról szóló 532/2010. sz. törvény 5. § (1) bek. g) pontja; a büntető perrendtartás 2. § (20) bek. a kiadókról, a média- és audiovizuális nyilvántartásról,

² Például 160/2015. sz. polgári perrendtartás 155. § (1) bek., a kisebbségi nyelvek használatáról szóló 184/1999. sz. törvény, a 35/2023. sz. kormányrendelet azon községek jegyzékéről, amelyben a Szlovák Köztársaság nemzeti kisebbséghez tartozó állampolgárai a lakosság legalább 15%-át alkotják, a Szlovák Rádióról és Televízióról szóló 532/2010. sz. törvény 5. § (1) bek. g) pontja; a büntetőeljárásról szóló törvény 2. § (20) bek.; az időszaki és alkalmi kiadványok kötelempéldányairól és az audiovizuális művek sokszorosított példányairól szóló a 265/2022. sz. törvény 2. § (4) bek., a nevelésről és oktatásról szóló 245/2008. sz. törvény (közoktatási törvény) 11. § (2) bek., 12. § (3) bek. és 18. § (3) bek.

		valamint egyes törvények módosításáról szóló 265/2022 sz. törvény 2. § (4) bek.; a 245/2008. sz. közoktatási törvény (a továbbiakban „közoktatási törvény”) 11. § (2) bek., 12. § (3) bek. és 18. § (3) bek.
	Hivatali érintkezés	184/1999. sz. törvény
3. § (2) bek. a) pont	Helyi önkormányzati jogszabályok, határozatok kiadása és más közokiratok kiállítása	Például 184/1999. sz. törvény, a közoktatási törvény
3. § (2) bek. b) pont	A hivatalos szervek és jogi személyek tárgyalásai	184/1999. sz. törvény 3. § (1) és (2) bek.
3. § (2) bek. c) pont	Hivatali ügyvitel	184/1999. sz. törvény
3. § (2) bek. d) pont	Községi krónika vezetése	184/1999. sz. törvény 3. § (3) bek.
3. § (3) bek.	Információs rendszerek	Például a 24/2007. sz. törvénnyel módosított, a cégnyilvántartásról szóló 530/2003. sz. törvény 3. § (6) bek.
3. § (5) bek.	A családi név és az utónév használata	a 344/2007. sz. törvénnyel módosított 300/1993. sz. törvény 3. §
3a. §	Földrajzi nevek használata	184/1999. sz. törvény
4. § (1) bek.	Az oktatás és a vizsgáztatás nyelve	A rendelkezés nem hivatkozik külön jogszabályra
4. § (3) bek.	Pedagógiai dokumentáció	A 245/2008. sz. törvény 11. § (2) bek. és 12. § (5) bek.
4. § (4) bek.	Tankönyvek és szöveggyűjtemények kiadása és használata	A 245/2008. sz. törvény 13. §,
5. § (1) bek.	Rádiós és televíziós műsorszórás	A médiaszolgáltatásról szóló 264/2022. sz. törvény (médiaszolgáltatásokról szóló törvény) 8. § (1) bek., 18. § (2)–(3) bek.; a Szlovák Rádióról és Televízióról szóló 532/2010. sz. törvény 5. § (1) bek. b), g) és m) pontja.
5. § (2) bek.	12 éven aluli kiskorúaknak szóló audiovizuális mű sugárzása	A rendelkezés nem hivatkozik külön jogszabályra
5. § (3) bek.	Műsorszórási engedély	A médiaszolgáltatásról szóló 264/2022. sz. törvény (médiaszolgáltatásokról szóló törvény) 157–173. §

5. § (5) bek.	A nyilvánosság számára készült kulturális célú alkalmi nyomdatermékek, képtári, múzeumi, könyvtári katalógusok, mozik, színházak, hangversenyek és egyéb kulturális rendezvények programjai	A rendelkezés nem hivatkozik külön jogszabályra
5. § (6) bek.	Kulturális, valamint nevelési és oktatási célú rendezvények	A rendelkezés nem hivatkozik külön jogszabályra
5. § (7) bek.	Az emlékművek és emléktáblák feliratai	184/1999. sz. törvény 2. § (2) bek.
7. § (2) bek.	Bírósági eljárás, közigazgatási eljárás és a büntetőeljárásban részt vevő szervek előtt folyó eljárás	Például a polgári perrendtartás 155. § (1) bek., az igazságügyi szakértőkről, tolmácsokról és fordítókról szóló 382/2004. sz. törvény, a büntető perrendtartás 2. § (20) bek.
8. § (2) bek.	Munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban írásba foglalt jogügyletek ³	A rendelkezés nem hivatkozik külön jogszabályra
8. § (3) bek.	A számviteli dokumentáció vezetése, éves beszámoló, műszaki dokumentáció, társulások, egyesületek, politikai pártok, politikai mozgalmak és gazdasági társaságok alapszabályainak készítése	A rendelkezés nem hivatkozik külön jogszabályra
8. § (4) bek.	Az egészségügyi és szociális intézmények személyzetének kommunikációja	184/1999. sz. törvény 2. § (2) bek.
8. § (5) bek.	Kötelmi viszonyokat szabályozó szerződések	A rendelkezés nem hivatkozik külön jogszabályra
8. § (6) bek.	A nyilvánosság tájékoztatására szánt feliratok, reklámok és közlemények	184/1999. sz. törvény 2. § (2) bek.

7. A kisebbségi nyelvek hivatali érintkezésben történő használatának szabályait a 184/1999. sz. törvényen kívül a Szlovák Köztársaság számára kötelező erejű nemzetközi szerződésekhez kapcsolódóan további jogszabályok és külön törvények is szabályozzák. A külön törvények és az általuk szabályozott területek összefoglalását a 2. sz. táblázat tartalmazza.

³ Az államnyelvről szóló törvény 8. § (2) bek. közvetlenül szabályozza más nyelvek használatát (így a kisebbségi nyelvekét is): „Munkaviszony vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony esetén a jogügylet írásba foglalása államnyelven történik, az államnyelvű változat mellett vele tartalmilag azonos más nyelvű változat is készíthető.”

2. sz. táblázat: A külön törvények és az általuk szabályozott területek

Jogszabály és rendelkezés	Terület
A polgári perrendtartásról szóló 160/2015. sz. törvény 155. § (1) és (2) bek.	Polgári peres eljárás
A polgári nemperes eljárásokról szóló 161/2015. sz. törvény 2. § (1) bek.	Polgári peres eljárás
A közigazgatási perrendtartásról szóló 162/2015. sz. törvény 54. § (1) és (2) bek.	Közigazgatási peres eljárás
A Szlovák Rádióról és Televízióról szóló 532/2010. sz. törvény 5. § (1) bek. e) és g) pontja, valamint 27a. §-a.	A Szlovák Rádió és Televízió műsorszórása
A büntető perrendtartásról szóló 301/2005. sz. törvény 2. § (20) bek.	Büntetőeljárás
A kiadókról, a média- és audiovizuális nyilvántartásról, valamint egyes törvények módosításáról szóló 265/2022 sz. törvény 2. § (11) bek.	Időszaki kiadványok
a 245/2008. sz. közoktatási törvény 11. § (2) bek., 12. § (3) bek. és 18. § (3) bek.	Oktatásügy
A vallásszabadságról és az egyházak és vallási közösségek jogállásáról szóló 308/1991. sz. törvény 5. § (1) bek. e) pontja	Az egyházak jogállása
A Szlovák Köztársaság Alkotmánybíróságáról szóló 314/2018. sz. törvény 38. §-a.	A Szlovák Köztársaság Alkotmánybírósága előtt folyó eljárás
Az utónévről és a családi névről szóló 300/1993. sz. törvény 2. § (1) bek.	Az utónév és a családi név használata
A 154/1994. sz. anyakönyvi törvény 16. §, 19. § (3) és (4) bek.	Az utónév és családi név használata az anyakönyvekben
Az információkhoz való szabad hozzáférésről szóló 211/2000. sz. törvény (az információszabadságról szóló törvény) 6. § (5) bek., 16. § (8) bek.	Az információkhoz való szabad hozzáférés
A médiaszolgáltatásról szóló 264/2022. sz. törvény (médiaszolgáltatásokról szóló törvény) 19. § (9) bek., 20. § (4) bek.	Nemzeti kisebbségi nyelvű műsorszórás
A választójog gyakorlásának feltételeiről és egyes törvények módosításáról szóló 180/2014. sz. törvény ⁴	Választások
A közigazgatási eljárásról szóló 71/1967. sz. törvény (közigazgatási rendtartás)	Közigazgatási eljárás

IV. cikk

A 184/1999. sz. törvényben használt alapfogalmak

1. A Szlovák Köztársaság állampolgára

⁴ A törvény szabályozza a választójog gyakorlásának feltételeit, valamint a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsába történő választás, az európai parlamenti választás, a Szlovák Köztársaság elnökének megválasztása, a Szlovák Köztársaság elnökének visszahívásáról szóló népszavazás és a helyi önkormányzati választások megszervezését, továbbá az alkotmány 93-99. cikkei szerinti népszavazás módját.

A 184/1999. sz. törvény (1. § (1) bek.) elismeri a nemzeti kisebbséghez tartozó szlovák állampolgárságú személy jogát a nemzeti kisebbségi nyelv használatára⁵.

2. A nemzeti kisebbséghez tartozás

Az Alkotmány 12. cikk (3) bek. szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy szabadon döntsön nemzetiségéről. Tilos e döntés bármiféle befolyásolása, valamint az elnemzetietlenítésre irányuló mindennemű nyomásgyakorlás. Az Alkotmány 33. cikke szerint senkinek sem származhat hátránya abból, hogy valamely nemzeti kisebbséghez vagy etnikai csoporthoz tartozik. A nemzeti kisebbségi nyelv használatának mint jognak a feltétele, hogy az állampolgár valamely nemzeti kisebbséghez tartozzon, ugyanakkor mindenkinek joga van ahhoz, hogy szabadon döntsön nemzetiségéről.

3. Kisebbségi nyelv

A 184/1999. sz. törvény 1. § (2) bek. szerint a törvény alkalmazásában kisebbségi nyelv alatt a nemzeti kisebbséghez tartozó állampolgárok által a Szlovák Köztársaság területén hagyományosan használt, az államnyelvtől eltérő nyelv kodifikált vagy standard változatát kell érteni; kisebbségi nyelv a bolgár nyelv, a cseh nyelv, a horvát nyelv, a magyar nyelv, a német nyelv, a lengyel nyelv, a roma nyelv, a ruszin nyelv és az ukrán nyelv.

Az itt felsorolt kisebbségi nyelvek ugyanazok, mint amelyek a Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Kartáját megerősítő okirat letétbe helyezésekor a Szlovák Köztársaság által tett nyilatkozatban, valamint az 588/2001. számú külügyminisztériumi közleményben szerepelnek. A közleménnyel összhangban a karta 3. cikk (1) bek. szerint a Szlovák Köztársaságban „regionális vagy kisebbségi nyelvek”: a bolgár, a cseh, a horvát, a magyar, a német, a lengyel, a roma, a ruszin és az ukrán nyelv⁶. Szlovákia Európa Tanács melletti állandó képviselője 2015-ben levélben jelezte az Európa Tanács főtitkárának, hogy a nyelvi karta II. része értelmében az orosz nyelvet és a szerb nyelvet is kisebbségi nyelvként ismerte el a Szlovák Köztársaság⁷.

A 35/2023. sz. kormányrendelet azon községek jegyzékéről, amelyekben adott nemzeti kisebbséghez tartozó szlovák állampolgárságú személyek aránya eléri a lakosság legalább 15%-át (a továbbiakban 35/2023. sz. kormányrendelet) az 1991-ben tartott nép- és lakásszámlálás eredményeivel összhangban felsorolja azokat a községeket, amelyek

- a magyar nemzeti kisebbség,
- az ukrán nemzeti kisebbség,
- a ruszin nemzeti kisebbség,

---

⁵ A Szlovák Köztársaság Alkotmányáról szóló 460/1992. sz. törvény.

A Szlovák Köztársaság állampolgárságáról szóló 40/1993. sz. törvény.

⁶ A Regionális vagy Kisebbségi Nyelvek Európai Kartájának parlament általi elfogadásáról szóló 918/2001. sz. javaslat.

⁷ A szerb nemzeti kisebbség képviselőjének és az orosz nemzeti kisebbség képviselőjének javaslatára a Nemzeti Kisebbségek és Etnikai Csoportok Bizottsága kezdeményezte, hogy a Szlovák Köztársaság a nyelvi karta hatálya alá tartozó kisebbségi nyelvként ismerje el az orosz és a szerb nyelvet, a bizottság a kisebbségi kormánybiztosi hivatal közreműködésével a sikeresen végigvitte a folyamatot. Ezzel kapcsolatban a 618/2015. sz. kormányhatározat feladatul adta a miniszterelnök-helyettesnek és a Szlovák Köztársaság külpolitikáért és európai ügyekért felelős miniszterének, hogy jelentse be az Európa Tanács főtitkárának: a Szlovák Köztársaság a nyelvi karta II. részének értelmében kisebbségi nyelvként ismeri el az orosz és a szerb nyelvet. Az említett határozatnak megfelelően Szlovákia Európa Tanács melletti állandó képviselője 2015. november 25-én levélben tájékoztatta az Európa Tanács főtitkárát, hogy a Szlovák Köztársaság a nyelvi karta II. részének értelmében kisebbségi nyelvként ismeri el az orosz és a szerb nyelvet. A Szlovák Köztársaság nyilatkozatát az Európa Tanács főtitkárának irodája 2015. november 27-én vette nyilvántartásba. Lásd: <http://www.coe.int/en/web/conventions/search-on-treaties/-/conventions/treaty/148/declarations>.

- a roma nemzeti kisebbség,
- a német nemzeti kisebbség vonatkozásában megfelelnek a törvényi feltételeknek.

A 184/1999. sz. törvény 2. § (9) bek. értelmében a cseh nyelv használatát az államnyelvtörvény 3. § (4) bek. szabályozza.⁸

4. Kodifikált nyelv

A 184/1999. sz. törvény alkalmazásában kisebbségi nyelv alatt a nemzeti kisebbséghez tartozó állampolgárok által a Szlovák Köztársaság területén hagyományosan használt, az államnyelvtől eltérő nyelv kodifikált vagy standard változatát kell érteni. A kodifikált nyelv a köznyelvnek kézikönyvekben rögzített és a nyelvhasználók által adott időszakban kötelezőnek elfogadott normája⁹.

A kötelezettek rendszerint a nyelv kodifikált változatát használják.¹⁰ A nemzeti kisebbséghez tartozó állampolgárok a kisebbségi nyelveknek a Szlovák Köztársaságban hagyományosan használt változatát használják. A nem standard kifejezések vagy más (például szlovák) elemek használata a kisebbségi nyelvű kommunikációban nem zárja ki, hogy az ilyen kommunikáció kisebbségi nyelvű kommunikációnak minősüljön.

5. Standardizált nyelv

A 184/1999. sz. törvényben a kodifikált nyelv mellett a standardizált nyelv fogalma is szerepel. A Szlovák Köztársaságban beszélt és a 184/1999. sz. törvényben szereplő nyelvek közül nem mindegyiknek van kodifikált változata. Ez különösen a roma nyelvre vonatkozik, amelynek standardizálásáról 2008. június 29-én fogadtak el nyilatkozatot Pozsonyban. A standardizálás során a roma közösségért felelős kormánybiztosi hivatal mellett 1999-ben létrejött a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Roma Kultúra Tanszéke mellett működő Roma Nyelvi és Irodalmi Koordinációs Tanács, amely fokozatosan, további szakemberek bevonásával a kelet-szlovákiai roma nyelvváltozat alapján elkészítette a roma nyelv standardizált változatát. Amennyiben a kisebbségi nyelvnek van standard változata, a 184/1999. sz. törvény értelmében a standard változatot kell használni.

6. Államnyelv

Az Alkotmány 6. cikk (1) bek. és az államnyelvtörvény 1. § (1) bek. szerint a Szlovák Köztársaság területén az államnyelv a szlovák nyelv. Az államnyelvtörvény 1. § (4) bek. szerint a nemzeti kisebbségek és etnikai csoportok nyelveinek használatát külön jogszabályok szabályozzák, amennyiben a törvény másként nem rendelkezik.

⁸ „Ha e törvény, külön jogszabály vagy törvényben meghatározott módon kihirdetett nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik, a természetes személy és a jogi személy az (1) bekezdés szerinti szervvel való hivatali érintkezésben és az (1) bekezdés szerinti jogi személlyel való hivatali érintkezésben az államnyelvet használja. Az a személy, akinek anyanyelve az államnyelv szempontjából az alapvető érthetőség követelményének megfelel, az (1) bekezdés szerinti szervvel és az (1) bekezdés szerinti jogi személlyel való hivatali érintkezésben használhatja anyanyelvét. A Cseh Köztársaság illetékes szervei által kiadott vagy hitelesített okirat esetében az (1) bekezdés szerinti szervek és jogi személyek kötelesek elfogadni az államnyelv szempontjából az alapvető érthetőség követelményének megfelelő nyelvű okiratot.”

⁹ Lásd: <http://slovníky.juls.savba.sk>, a nyelvészeti jelentésű „kodifikáció” szóra indított keresések eredményeit.

¹⁰ Például az anyaországgal rendelkező – azaz a magyar, az ukrán, a német – nemzeti kisebbség nyelvéről van szó, amely nyelveknek van kodifikált változata. A ruszin nyelv szintén rendelkezik kodifikált változattal, mivel 1995. január 27-én Pozsonyban megtörtént a ruszin irodalmi nyelv szlovákiai kodifikálása (Plišková Anna: Rusínsky jazyk na Slovensku: náčrt vývoja a súčasné problémy. Metodicko-pedagogické centrum v Prešove. 2007. Elérhető itt: http://www.unipo.sk/public/media/11525/Rusinsky_jazyk_na_Slovensku.pdf).

Az államnyelvtörvény 11. § szerint államnyelv alatt a szlovák nyelvnek a 2. § (2) bekezdése szerinti kodifikált változata értendő; ez a rendelkezés nem zárja ki olyan más nyelvű új szakkifejezések, fogalmak vagy új jelenségek nevének használatát, amelyek esetében még nincs állandósult és kodifikált, megfelelő és egyenértékű államnyelvi kifejezés, a törvény nem zárja ki továbbá a művészeti alkotásokban és a publicisztikában funkcionálisan alkalmazott nem standard nyelvi elemek használatát sem. Az államnyelvtörvény 2. § (2) bek. szerint az államnyelv kodifikált változatát a szlovakisztikai nyelvészeti szakmai műhelyek és az államnyelvvél foglalkozó szakemberek kezdeményezésére a Szlovák Köztársaság Kulturális Minisztériuma hagyja jóvá és teszi közzé honlapján.

7. Hivatali érintkezés

Hivatali érintkezésen azoknak a tevékenységeknek és cselekményeknek az összessége értendő, amelyeket az állami szervek, a helyi önkormányzati szervek, a helyi önkormányzatok által fenntartott jogi személyek, e szervek és jogi személyek alkalmazottai és állami alkalmazottai, valamint az SZK fegyveres erőinek tagjai, a fegyveres rendvédelmi testületek tagjai, más fegyveres testületek és tűzoltóegységek tagjai végeznek hivatali kötelezettségeik teljesítése, a lakosokkal folytatott szóbeli vagy írásbeli kommunikáció és a hivatali ügyintézés során.

A 184/1999. sz. törvény 2. § (3) bek. különbséget tesz a szóbeli hivatali érintkezés és az írásbeli hivatali érintkezés között. Szóbeli érintkezés például a szóbeli beadvány, a szóbeli információkérés, a közigazgatási eljárás keretében tett vallomás. A szóbeli hivatali érintkezés történhet személyesen vagy telefonon. Írásbeli hivatali érintkezés alatt a következők értendők: beadványok, bizonyítékok vagy más okiratok közigazgatási szervekhez történő benyújtása, valamint a közigazgatási szervnek közokirat vagy más dokumentum formájában megvalósuló írásbeli válasza. Írásbeli kommunikáció továbbá a faxon, e-mailben, telefaxon vagy táviratban történő kommunikáció (tekintet nélkül arra, hogy az ilyen beadványt ki kell-e egészíteni írásban vagy szóban jegyzőkönyvbe foglalva).

8. Hivatali ügyvitel

Hivatali ügyvitel alatt az államigazgatási szervek, a helyi önkormányzati szervek és az önkormányzatok által fenntartott jogi személyek hivatali tevékenységéhez kapcsolódó adminisztratív tevékenységek és anyagok összességét kell érteni. A 184/1999. sz. törvény 3. § (4) bek. szerint a hivatali ügyvitel körébe tartoznak különösen a jegyzőkönyvek, határozatok, statisztikák, nyilvántartások, mérlegek, a nyilvánosságnak szánt információk, valamint az egyházak és vallási közösségek nyilvánosságnak szánt dokumentumai az anyakönyv kivételével.

9. Közigazgatási szerv

A 184/1999. számú törvény az ugyanott meghatározott községekben működő közigazgatási szervek számára kötelezettségeket állapít meg a kisebbségi nyelvek használata terén. A 184/1999. sz. törvény 2. § (3) bek. szerint közigazgatási szervek a helyi államigazgatási szervek, a helyi önkormányzati szervek és a helyi önkormányzati szerv fenntartásában álló jogi személyek. Helyi államigazgatási szervnek minősülnek a külön törvény szerinti államigazgatási tevékenységet végző, de nem központi államigazgatási vagy országos hatáskörű államigazgatási szervek.

A helyi önkormányzat a község¹¹ és a magasabb szintű területi egység (megye). A 184/1999. sz. törvény alapján kötelezettek a kerületi önkormányzatok, mégpedig a magasabb szintű

---

¹¹Lásd a következő pontot (e módszertani útmutató V. cikk 10. pontja).

területi egységek önkormányzatáról szóló 302/2001. sz. törvény (kerületi önkormányzatokról szóló törvény) 1. § (7) bek. alapján, amely szerint helyi önkormányzati ügyekben a kerületi önkormányzatokra kötelezettségeket és korlátozásokat csak törvény és nemzetközi szerződés alapján lehet előírni.

A nemzeti kisebbséghez tartozó szlovák állampolgárságú személyeknek azt a jogát, hogy helyi államigazgatási szerv előtt a kisebbségi nyelvet használhatják, a 184/1999. sz. törvény nem az érintett szerv székhelyéhez, hanem a kommunikáció helyszínéhez köti. Amennyiben a kommunikáció helyszíne olyan község, amely szerepel a 35/2023. sz. kormányrendelet szerinti jegyzékben, a kommunikáció címzettjeként szereplő közigazgatási szerv a 184/1999. sz. törvény 2. § (3) bek. rendelkezéseivel összhangban köteles eljárni. A fentiekből következik, hogy a 184/1999. sz. törvény 2. § (3) bek. szerinti közigazgatási szervnek minősül az államigazgatási szervnek a kormányrendelet szerinti jegyzékben szereplő községben működő szervezeti egysége.¹²

A Belügyminisztérium, a Munka-, Szociális és Családügyi Minisztérium, a Pénzügyminisztérium, a Pénzügyi Igazgatóság, az Egészségügyi Minisztérium, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium bevonásával megtörtént azoknak az államigazgatási szerveknek és szervezeti egységeknek az azonosítása, amelyek a hivatali érintkezésben az államnyelv mellett a kisebbségi nyelvet is használják, az érintett hatóságok jegyzéke folyamatosan frissül.

A 184/1999. sz. törvény 2. § (6) bek. értelmében a 35/2023. sz. kormányrendelet szerinti községekben levő épületeken a közigazgatási szerv megnevezését az államnyelv mellett kisebbségi nyelven is feltüntetik. A 184/1999. sz. törvény 4. § (1) bek. alapján a közigazgatási szervek épületén a község államnyelvű neve mellett a község kisebbségi nyelvű megnevezését is feltüntetik. A kisebbségi kormánybiztos weboldalán közzétett terminológiai szótárak néhány közigazgatási szerv nevének fordítását is tartalmazzák.

10. Község

A község a Szlovák Köztársaság önálló helyi önkormányzati és közigazgatási egysége; a területén lakóhellyel rendelkező személyek közössége. A község olyan jogi személy, amely törvényben meghatározott feltételek mellett saját vagyonával és bevételeivel önállóan gazdálkodik¹³. A község közigazgatási területe egyetlen területi egység, amelyet egy vagy több ingatlan-nyilvántartási terület alkot.¹⁴ A kormányrendelettel hoz létre, szüntet meg, választ szét vagy egyesít községeket. Erről csak a község jóváhagyásával és a területileg illetékes kerületi székhelyen működő járási hivatal állásfoglalása alapján lehet dönteni¹⁵.

A Pozsonyról, a Szlovák Köztársaság fővárosáról szóló 377/1990. sz. SZNT-törvény 1a. § (2) bek. és a Kassa városról szóló 401/1990. sz. SZNT-törvény 2. § (2) bek. szerint meghatározott mértékben községnek minősülnek Pozsony és Kassa városrészei is.

11. A helyi önkormányzati szerv fenntartásában álló jogi személy

A helyi önkormányzati szerv fenntartásában álló jogi személy alatt költségvetési szervezetet és dotációs szervezetet kell érteni. A 184/1999. sz. törvény 5. § (2) bek. szerinti, a közoktatásban

---

¹² Lásd: <https://www.narodnostnemensiny.vlada.gov.sk/spravy-a-koncepcne-materialy/sprava-o-stave-pouzivania-jazykov-narodnostnych-mensin/>.

¹³ A községi önkormányzatokról szóló 369/1990. sz. SZNT-törvény 1. § (1) bek.

¹⁴ A 369/1990. sz. SZNT-törvény 2. § (1) bek.

¹⁵ A 369/1990. sz. SZNT-törvény 2. § (3) bek.

(óvoda, alapiskola, középiskola) és a kultúra területén, valamint az egészségügyi, szociális és gyermekvédelmi területen működő jogi személyek esetében a kisebbségi nyelvhasználatot külön törvények szabályozzák.

12. Vállalkozó természetes személy

Az iparszerű vállalkozásról szóló 455/1991. sz. törvény (iparüzési törvény) 2. § szerint iparszerű vállalkozásnak minősül az önállóan, saját név alatt, saját felelősségre, haszonszerzés céljából vagy külön jogszabály szerinti regisztrált szociális vállalkozás gazdasági tevékenysége esetében mérhető pozitív szociális hatás elérése céljából és a törvényben meghatározott feltételek mellett folytatott rendszeres tevékenység. A törvény 5. §-a szerint iparszerű vállalkozást az a természetes személy (vállalkozó természetes személy) folytathat, aki teljesíti a törvényben meghatározott feltételeket. A törvényben szlovák természetes személynek minősül a lakcímmel rendelkező természetes személy, ugyanakkor lakcím alatt a Szlovák Köztársaság területén található lakóhelyet kell érteni.

13. Beadvány

Beadvány alatt az állampolgárnak egy konkrét hivatali ügyben közigazgatási szerv felé irányuló cselekménye értendő. Beadvánnyal indulhat az eljárás, és beadványt folyamatban lévő eljárásban is be lehet nyújtani. A beadvány kellékeit a közigazgatási eljárásról szóló jogszabály¹⁶ vagy külön törvények határozzák meg.

Például ha a szlovák állampolgár utónév vagy családi név változtatása ügyében indít eljárást, az anyakönyvi törvény szerint kell eljárni. Iparszerű vállalkozás indítása, megszüntetése vagy szüneteltetése esetén az iparüzési törvénnyel összhangban kell eljárni stb.¹⁷

14. Beadványra adott válasz

A beadványra adott válasz a közigazgatási szervnek az állampolgár beadványára reakcióként adott cselekménye az állampolgárral folytatott kommunikáció során. A beadványra adott válasz alatt nemcsak az ügy elintézésével kapcsolatos választ kell érteni, hanem a közigazgatási szervnek az állampolgárral folytatott kommunikációja során végzett valamennyi cselekménye ideértendő. A beadványra adott válasz lehet szóbeli és írásbeli.

15. Közokirat

A közokirat törvény alapján állami szerv vagy más közhatalmi szerv által saját hatáskörben kiadott olyan irat, amely jogot vagy kötelességet keletkeztet, módosít vagy szüntet meg, vagy tanúsítja ezek keletkezését, módosítását vagy megszűnését, vagy tanúsítja személy vagy dolog azonosságát, állapotát, tulajdonságait vagy képességét vagy jog által védett érdekeit¹⁸, valamint az olyan okirat, amely külön jogszabály alapján közokiratnak minősül¹⁹.

Közokiratnak minősül például a közigazgatási eljárásban kiadott határozat, a személyi igazolvány, az útlevel, a végzettséget igazoló okmány, valamint a közigazgatási szervek által kiadott további hivatalos dokumentumok, például az építési engedély, a lakcímgazolás és egyéb igazolások, engedélyek, jogosítványok, állásfoglalások, nyilatkozatok, tanúsítványok, igazolványok stb.

16. Másodpéldány

---

¹⁶A közigazgatási eljárásról szóló 71/1967. sz. törvény (közigazgatási rendtartás) 19. §.

¹⁷ Például az anyakönyvekről szóló 154/1994. sz. törvény, az iparszerű vállalkozásokról szóló 445/1991. sz. törvény (iparüzési törvény).

¹⁸ A 300/2005. sz. Büntető Törvénykönyv 131. § (5) bek.

¹⁹ Például a személyi igazolványokról szóló 395/2019. sz. törvény, az úti okmányokról és egyéb törvények módosításáról szóló 647/2007. sz. törvény, a 245/2008. sz. közoktatási törvény.

A másodpéldány a több példányban készült okirat egyik példánya, ugyanazokat a kellékeket tartalmazza, mint a többi példány, és ugyanolyan jogi relevanciával rendelkezik, mint az okirat többi példánya.

17. Hivatalos úrlap

A 184/1999. sz. törvény szerinti hivatalos úrlap közigazgatási szerv által készített olyan dokumentum – kitöltetlen formanyomtatvány, blanketta –, amelyen a szükséges adatokat az állampolgár tölti ki. A hivatalos úrlap készülhet központilag, azaz az úrlapot a központi közigazgatási szerv készíti el, és a helyi államigazgatási szerv terjeszti, vagy készítheti maga a közigazgatási szerv is. A hivatalos úrlap mintáját meghatározhatja jogszabály vagy maga a közigazgatási szerv is.

18. Az ügyfelek és az eljárás résztvevői

A közigazgatási eljárásról szóló 71/1967. sz. törvény (a továbbiakban „közigazgatási rendtartás”) harmadik szakaszának második része (14–15a. §) értelmében az eljárásban ügyfél az, akinek jogairól, jog által védett érdekeiről vagy kötelezettségeiről folyik az eljárás, vagy akinek a jogait, jog által védett érdekeit vagy kötelezettségeit a döntés közvetlenül érinti; ellenkező bizonyításig az eljárásban ügyfél az is, aki azt állítja, hogy a döntés közvetlenül érintheti jogait, jog által védett érdekeit vagy kötelezettségeit. Ügyfél az is, akit külön törvény ilyen jogállással ruház fel.

Résztvevő személy az a személy, akinek törvény szerint jogában áll részt venni az eljárásban vagy annak egy részében.

19. A község és a községrész neve

A község és a községrész saját névvel rendelkezik. A község és a községrész nevét államnyelven tüntetik fel. A község más nyelvű megnevezését a 184/1999. sz. törvény szabályozza. A község nevét a szlovák kormány rendeletben állapítja meg vagy változtatja meg; a község nevét csak a község jóváhagyásával lehet megváltoztatni. A községrészek megnevezését a község javaslatára az SZK Belügyminisztériuma (a továbbiakban „minisztérium”) állapítja meg és módosítja. A községegyesítéssel létrejött község rendszerint az egyesített községek egyikének nevét viseli. Ha az egyesülésről szóló megállapodásban az egyesülő községek nem egyeznek meg az új község nevről, a névre a Belügyminisztérium tesz javaslatot. Kivételes esetben összetett községnev is adható. A szétválással létrejövő község rendszerint azt a nevet viseli, amelyet községrészként viselt. Ha az új község nem egy korábbi községrész kiválásával jön létre, az új községet az adott területről, jellemző természeti képződményről, jelenségről vagy a község területéhez kötődő történelmi eseményről vagy egy már nem élő jelentős személyiségről nevezik el. A községnek és a községrésznek nem lehet olyan nevet adni, amely hosszú, amely már foglalt, jóerkölcset, vallási vagy nemzeti érzést sért, vagy nem illeszkedik az adott terület történelmi fejlődéséhez²⁰.

A helyi képviselő-testület helyi népszavazást írhat ki a község nevének megváltoztatásáról. A helyi népszavazás eredménye akkor érvényes, ha a népszavazáson a választásra jogosultak több mint fele részt vett, és a döntést a résztvevők által leadott érvényes szavazatok többségével hozták meg²¹. Ha a helyi népszavazáson a választók egyetértésüket nyilvánítják ki a község nevének megváltoztatásával, a kormány dönthet a község nevének ilyen módosításáról.

20. A község és a községrész kisebbségi nyelvű megnevezése

A község kisebbségi nyelvű megnevezését a 184/1999. sz. törvény által meghatározott helyeken és módon használják. A törvény 2. § (2) bek. szerint a községek jegyzékét, a községek és

²⁰A 369/1990. sz. SZNT-törvény 1a. §-a

²¹A 369/1990. sz. SZNT-törvény 11a. §-a

községrészek kisebbségi nyelvű megnevezésének jegyzékét a 35/2023. sz. kormányrendelet állapítja meg. A törvényben meghatározott helyeken a községek kisebbségi nyelvű megnevezését a rendeletben meghatározott formában használják.

A 184/1999. sz. törvény 4a. §-ában foglalt, a község megnevezésének megváltoztatásáról szóló helyi népszavazást érintő rendelkezések értelmében a község lakosai szavazással dönthetnek a 35/2023. sz. rendeletben feltüntetett kisebbségi nyelvű megnevezés megváltoztatásáról.²²

21. Kisebbségi nyelvű megnevezést tartalmazó közúti jelzőtáblák

Kisebbségi nyelvű megnevezést tartalmazó közúti jelzőtábla alatt a község kezdetét és végét kisebbségi nyelven jelző közúti jelzőtábla értendő²³. A község és a községrészek kezdetét és végét jelző, azok kisebbségi nyelvű megnevezését tartalmazó közúti jelzőtáblákkal kapcsolatos részletszabályokat a közúti jelzésekről szóló 30/2020. sz. belügyminisztériumi rendelet 4. melléklete tartalmazza (II. rész Különleges szabályokat jelző jelzőtáblák).

A kisebbségi nyelvű közlekedési jelzőtáblákkal kapcsolatban további információk a következő dokumentumokban található: a kisebbségi nyelvek használatáról szóló 184/1999. sz. törvény 4. § (6) bek. alkalmazásához készített VIII. sz. Iránymutatás, ²⁴Módszertani útmutató a 184/1999. sz. törvényből eredő feladatok biztosítására a magasabb szintű területi egységek (kerületi önkormányzatok) feltételei között - III. cikk 14. pont és IX. cikk 1. pont²⁵.

22. Standardizált földrajzi nevek

A 184/1999. sz. törvény 4. § (6) bek. értelmében szakmai publikációkban, a sajtóban és más tömegkommunikációs eszközökben, valamint a közigazgatási szervek hivatali tevékenysége során, amennyiben használják a kisebbségi nyelvet, a standardizált földrajzi nevek mellett fel lehet tüntetni az adott földrajzi objektumok meghonosodott és elterjedt kisebbségi nyelvű megnevezését is.

A geodéziáról és kartográfáról szóló 215/1995. sz. törvény (a továbbiakban úgy is mint „geodéziai és kartográfiai törvény”) 2. § (17) bek. szerint a helynévanyag standardizálásán (egységesítésén) mindazokat az intézkedéseket értjük, amelyek révén a helynevek egységessége és kötelező használata biztosítható. Az SZK Geodéziai, Kartográfiai és Kataszteri Hivatala a szlovák helyesírás szabályainak megfelelően, a Kulturális Minisztérium jóváhagyásával dönt a földrajzi információs rendszer alap adatbázisát alkotó, a Szlovák Köztársaság területén található földrajzi objektumok, azaz nem lakott helyek (terepi objektumok) és egyes sajátos lakott helyek nevének standardizálásáról, a Szlovák Köztársaság területén kívül található lakott és nem lakott helyek, egyes sajátos lakott helyek és csillagászati (Földön kívüli) helyek szlovák nevének meghonosodott alakjáról, a nem latin ábécét és nem latin betűs írást használó országokban található helyek és egyes sajátos lakott helyek nevének latin betűvel történő átírásáról²⁶.

A standardizált földrajzi nevek használata kötelező a kartográfiai művek, a szakmai publikációk kiadói számára, a sajtóban és más tömegkommunikációs eszközökben, a közigazgatási szervek hivatali tevékenységében; ugyanez érvényes az idegen nyelvű kartográfiai művek és szakmai publikációk kiadóira és az idegen nyelven megjelenő sajtóra és más tömegkommunikációs eszközökre. A földrajzi objektumok kisebbségi nyelvű megnevezésének használatát külön törvény, a 184/1999. sz. törvény szabályozza.²⁷

²² A 184/1999. sz. törvény 4a. § (2) bek. szerint a község megnevezésének megváltoztatásáról szóló helyi népszavazásra a községi önkormányzatokról szóló 369/1990. sz. törvény vonatkozik.

A 184/1999. sz. törvény 4. § (2) bek.

²⁴https://www.narodnostnemensiny.vlada.gov.sk/site/assets/files/3780/usmernenie_k_aplikacii_4_ods_6_zakona_c_184-1999_z_z_o_pouzivani_jazykov_narodnostnych_mensin-1.pdf.

²⁵https://www.narodnostnemensiny.vlada.gov.sk/site/assets/files/3578/metodicke_usmernenie_vuc.pdf.

²⁶ A geodéziáról és kartográfáról szóló 215/1995. sz. törvény 18. § (1) bek.

²⁷ A 215/1995. sz. törvény 18. § (7) bek.

23. A földrajzi objektumok kisebbségi nyelvű megnevezése

A 184/1999. sz. törvény hivatkozott 4. § (6) bekezdésének megfelelően a földrajzi objektum (az SZK területén található nem lakott és egyes sajátos lakott helyek, az SZK területén kívül található lakott és nem lakott helyek, csillagászati helyek) megnevezése alatt meghonosodott és elterjedt kisebbségi nyelvű megnevezéseket kell érteni. A földrajzi objektum kisebbségi nyelvű megnevezése nem minősül standardizált (egységesített) földrajzi névnek.

24. Egészségügyi intézmény, szociális intézmény és gyermekvédelmi intézmény

Egészségügyi intézmény alatt²⁸ egészségügyi ellátást és egészségügyi ellátással összefüggő szolgáltatásokat nyújtó létesítményt kell érteni. Az egészségügyi szolgáltatókról, egészségügyi alkalmazottakról, egészségügyi szakmai szervezetekről szóló 578/2004. sz. törvény értelmében egészségügyi intézmények a következők:

- járóbeteg-ellátást nyújtó egészségügyi intézmény,
- fekvőbeteg-ellátást nyújtó egészségügyi intézmény,
- gyógyszertár.

A fenti egészségügyi intézmények típusai a dokumentum végén szereplő magyarázatban találhatóak²⁹.

Szociális intézmény alatt olyan intézmény értendő, amely biztosítja a természetes személyek számára a szociális szolgáltatásokról szóló 448/2008 sz. törvény szerinti alapvető emberi szükségletek kielégítéséhez szükséges feltételeket³⁰. A hivatkozott törvény szerint a szociális intézmények közé tartoznak a következők:

- krízisintervenciós szociális szolgáltatás;
- gyermekes családok támogatását célzó szociális szolgáltatás,
- súlyos egészségkárosodás, kedvezőtlen egészségi állapot vagy nyugdíjkorhatár betöltése miatti kedvezőtlen szociális helyzet kezelését célzó szociális szolgáltatás,
- távközlési technológia segítségével nyújtott szociális szolgáltatás,
- támogató szolgáltatások.

A szociális szolgáltatásokat nyújtó intézmények nevesített fajtái a dokumentum végén szereplő magyarázatban találhatóak³¹.

²⁸ Az egészségügyi szolgáltatókról, egészségügyi alkalmazottakról, egészségügyi szakmai szervezetekről szóló 578/2004. sz. törvény 7. § (1) bek.

²⁹ Járóbeteg-ellátást nyújtó egészségügyi intézmények a következők: a) orvosi rendelő: 1. általános orvosi (házi)orvosi) rendelő, 2. szakrendelő, 3. orvosi ügyeletet ellátó rendelő, amely lehet: 3a. állandó orvosi ügyeletet ellátó rendelő, 3aa. állandó felnőtt orvosi ügyeletet ellátó rendelő, 3ab. állandó gyermek- és ifjúsági orvosi ügyeletet ellátó rendelő, 3b. kiegészítő orvosi ügyeletet ellátó rendelő, 3ba. kiegészítő felnőtt orvosi ügyeletet ellátó rendelő, 3bb. kiegészítő gyermek- és ifjúsági orvosi ügyeletet ellátó rendelő, 4. Mentőjármű, amely lehet: 4a. rohamkocsi – mentőgépkocsi orvossal, 4b. esetkocsi – mentőgépkocsi orvos nélkül, 4c. speciális rohamkocsi – mozgó intenzív egységgel felszerelt speciális mentőgépkocsi, 4d. légi mentőjármű, 4e. „S” betegszállító esetkocsi, 5. fogorvosi ügyelet, 6. mobil mintavételi hely, 7. epidemiológiai szakrendelő, amely lehet: 7a. felnőtt epidemiológiai szakrendelő, 7b. gyermek és ifjúsági epidemiológiai szakrendelő; b) egynapos egészségügyi ellátást nyújtó intézmény; c) nappali, kúraszerű ellátást nyújtó részleg; d) rendelőintézet; e) házi ápoló szolgálat; f) diagnosztikai és terápiás központ; g) mobil hospice; h) szövetfeldolgozó- és tároló egység (szövetbank); i) referencialaboratórium; j) betegszállító jármű.

Fekvőbeteg-ellátást nyújtó egészségügyi intézmények a következők: a) kórház: 1. általános kórház, 2. Szakkórház; b) gyógyintézet; c) hospice; d) ápoló otthon; e) természetes gyógyfürdő; f) gyógyfürdő kórház; g) orvosbiológiai kutatóintézet; h) igazságügyi elmeorvosintézet; i) igazságügyi elmeorvosintézet fiatalok részére.

A gyógyszertárak tevékenységét a gyógyszerekről és gyógyászati segédeszközökről szóló 362/2011. sz. törvény 20. §-a szabályozza

³⁰ A szociális szolgáltatásokról szóló 448/2008. sz. törvény 2. § (1) bek. c) pont

³¹ A szociális szolgáltatások fajtái:

A 305/2005. sz. gyermekvédelmi és gyámügyi törvény értelmében a törvény szerinti intézkedések végrehajtására létrehozott és kialakított környezet a gyermekvédelmi intézmény. A hivatkozott törvény 71. §-ban foglaltakkal összhangban az államigazgatási szerveken kívül gyermekvédelmi és gyámügyi feladatokat ellát:

- a község,
- a magasabb szintű területi egység (megye),
- akkreditált szervezet,
- jogi személy vagy természetes személy, amely e törvény 10. §-a szerint gyermekvédelmi intézkedést hajt végre,
- szociális munkás, aki e törvény 73. § (4) bek. b) pontja szerinti intézkedés végrehajtásával önálló szociális munkát végez.

25. Szolgálati érintkezés

Szolgálati érintkezés alatt a közigazgatási szervek alkalmazottainak, valamint az SZK fegyveres erői tagjainak, a fegyveres rendvédelmi testületek és más fegyveres testületek tagjainak, a Tűzoltó és Műszaki Mentő Szolgálat és az önkormányzati rendőrség tagjainak a szolgálati tevékenységükkel kapcsolatos belső kommunikációját kell érteni. Az államnyelvtörvény 6. § (1) bek. szerint a fegyveres erők, a Rendőrség, a Szlovák Információs Szolgálat, a Nemzetbiztonsági Hivatal, a Büntetés-végrehajtási Testület, a Vasúti Rendőrség, a Tűzoltó és Műszaki Mentő Szolgálat a szolgálati érintkezésben az államnyelvet használja. Nem minősül szolgálati érintkezésnek a közigazgatási szervek alkalmazottainak, valamint az SZK fegyveres erői tagjainak, a fegyveres rendvédelmi testületek és más fegyveres testületek tagjainak, a Tűzoltó és Műszaki Mentő Szolgálat és az önkormányzati rendőrség tagjainak az állampolgárokkal folytatott közvetlen kommunikációja.

26. A Szlovák Köztársaság fegyveres erői, fegyveres rendvédelmi testületek, más fegyveres testületek, Tűzoltó és Műszaki Mentő Szolgálat és önkormányzati rendőrség

-
- krízisintervenciós szociális szolgáltatások a következők:
    1. terepen végzett krízisintervenciós szociális szolgáltatás, 2. létesítményekben nyújtott szociális szolgáltatás, melyek a következők: 2.1. alacsonyküszöbű nappali ellátóközpont, 2.2. integrációs központ, 2.3. közösségi központ, 2.4. éjjeli menedékhely, 2.5. hajléktalanok átmeneti szállása, 2.6. fülúton-ház – állami gondozásból kikerültek átmeneti otthona, 2.7. krízishelyzetben levők átmeneti otthona, 3. alacsonyküszöbű szociális szolgáltatás gyermekek és családok számára;
  - a gyermekes családok támogatását célzó szociális szolgáltatások, amelyek következők:
    1. a gyermekről való személyes gondoskodást segítő szolgálat, 2. a gyermekről való személyes gondoskodás gyermekek átmeneti otthonában, 3. a családi élet és a munka összehangolását támogató szolgáltatás, 4. a családi élet és a munka összehangolását támogató szolgáltatás három éven aluli gyermek ellátását biztosító intézményben – bölcsődei ellátás, 5. koragyermekkori intervenciós szolgáltatás - korai fejlesztés;
  - súlyos egészségkárosodás, kedvezőtlen egészségi állapot vagy nyugdíjkorhatár betöltése miatti kedvezőtlen szociális helyzet kezelését célzó szociális szolgáltatások, amelyek a következők:
    1. szociális szolgáltatások személyes gondoskodást igénylő személyek és nyugdíjkorhatárt betöltött személyek részére létesített intézményekben, amelyek a következők: 1.1. támogatott lakhatást nyújtó intézmény, 1.2. idősek otthona, 1.3. gondozóotthon, 1.4. rehabilitációs központ, 1.5. szociális otthon, 1.6. szakosított szociális intézmény, 1.7. nappali ellátást nyújtó intézmény, 2. házi gondozó szolgálat, 3. szociális személyszállítási szolgáltatás, 4. személyi kísérő és felolvasó szolgálat, 5. jeltolmács-szolgáltatás, 6. jeltolmács-szolgáltatás közvetítése, 7. személyi segítő szolgálat közvetítése, 8. segédeszköz-kölcsönzés;
  - távközlési technológia segítségével nyújtott szociális szolgáltatások, amelyek a következők: 1. segítségre szorulás monitorozása és jelzése („gondosóra”), 2. távközlési technológia alkalmazásával krízishelyzetben nyújtott segítség.
- támogató szolgáltatások, amelyek a következők: 1. tehermentesítő (otthon segítő) szolgáltatás, 2. segítség a gyámi és gondnoki jogok és köteleességek ellátásához, 3. nappali ellátó központban nyújtott szociális szolgáltatás, 4. önálló lakhatás támogatása, 5. szociális étkeztetés, 6. szociális mosoda, 7. szociális fürdő.

Az SZK fegyveres erőiről szóló 321/2002. sz. törvény 2. § (1) bek. szerint Szlovákia békéjének fenntartására és védelmének garantálására, valamint a Szlovák Köztársaság nemzetközi szerződésekből eredő kötelezettségeinek teljesítésére az állam fegyveres erőket hoz létre.

Háború, rendkívüli állapot, szükségállapot és veszélyhelyzet idején az állam biztonságáról szóló 227/2002. sz. törvény 1. § (6) bek. szerint a fegyveres erőket a következők alkotják:

- békeidőszakban hivatásos katonák, rendszeres gyakorlatra és a fegyveres erők feladatainak teljesítésére behívott tartalékos katonák és az önkéntes katonai kiképzésen részt vevő katonák;
- rendkívüli állapot és háború idején hivatásos katonák, rendszeres gyakorlatra és a fegyveres erők feladatainak teljesítésére behívott tartalékos katonák és az önkéntes katonai kiképzésen részt vevő katonák, a rendkívüli szolgálatra behívott tartalékos katonák és azok a rendkívüli szolgálatra behívott regisztrált állampolgárok, akik sorozás alapján besorozhatók;
- szükségállapot és veszélyhelyzet idején hivatásos katonák, rendszeres gyakorlatra és a fegyveres erők feladatainak teljesítésére behívott katonák, valamint az önkéntes katonai kiképzésen részt vevő katonák és a rendkívüli szolgálatra behívott tartalékos katonák.

Fegyveres rendvédelmi testület jelenleg a Rendőrség és a Büntetés-végrehajtási Testület.

A Rendőrségről szóló 171/1993. sz. törvény 1. § (1) bek. alapján a Rendőrség olyan fegyveres rendvédelmi testület, amelynek feladata a belső rend, a biztonság fenntartása, a bűnözés, azon belül annak szervezett és nemzetközi formája elleni küzdelem és az SZK által kötött nemzetközi szerződésekből a Rendőrségre háruló kötelezettségek teljesítése. A törvény 2. § (2) bek. szerint a Rendőrség államigazgatási³² és más feladatokat³³ is ellát, ha külön jogszabály így rendelkezik.

A Büntetés-végrehajtási Testületről szóló 4/2001. sz. törvény 1. § szerint a Büntetés-végrehajtási Testület olyan fegyveres rendvédelmi testület, amely a következő területeken lát el feladatokat: fogvatartás és a szabadságvesztés végrehajtása, a testület épületeinek és azok környékének, valamint az igazságügyi elmeógyógyító intézet épületeinek és azok környékének védelme, továbbá a közrend és a biztonság védelme a bírósági és ügyészségi épületekben és azok környékén. A törvény 4. § (1) bek. u) pontja szerint a Büntetés-végrehajtási Testület saját hatáskörben államigazgatási és más feladatokat is ellát, ha a törvény vagy más jogszabály így rendelkezik.³⁴ A 184/1999. sz. törvény 7. § (4) bek. rendelkezése megállapítja: „Ha az SZK fegyveres erőinek tagjai, a fegyveres rendvédelmi testületek és más fegyveres testületek tagjai és a Tűzoltó és Műszaki Mentő Szolgálat, valamint az önkormányzati rendőrség tagjai ismerik a kisebbségi nyelvet, a 2. § (1) bek. szerinti községben a nemzeti kisebbséghez tartozó szlovák állampolgárságú személyekkel folytatott kommunikáció során használhatják a kisebbségi nyelvet”. Más fegyveres rendvédelmi testület a pénzügyi igazgatásról és egyéb törvények

---

³² Például a személyi igazolványokról és egyéb törvények módosításáról szóló 395/2019. sz. törvény, a lőfegyverekről és lőszerkekről és egyéb törvények módosításáról szóló 190/2003. sz. törvény, a külföldiek tartózkodásáról és egyéb törvények módosításáról szóló 404/2011. sz. törvény.

³³ Például a Büntető Törvénykönyv, a polgári perrendtartás, a polgári nemperes eljárásokról szóló törvény, a közigazgatási perrendtartás, a bírósági végrehajtókról és a végrehajtásról, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 233/1995. sz. törvény (végrehajtási rendtartás), a csőd eljárásról és az adósságrendezésről, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 7/2005. sz. törvény.

³⁴ Például a vallásszabadságról és az egyházak és vallási közösségek jogállásáról szóló 308/1991. sz. törvény, az állami vagyon kezeléséről szóló 278/1993. sz. SZNT-törvény, a tűzvédelemről szóló 314/2001. sz. törvény, a rendőrök és katonák társadalombiztosítási ellátásáról és egyéb törvények módosításáról szóló 328/2002. sz. törvény, a szabadságvesztés végrehajtásáról és egyéb törvények módosításáról szóló 475/2005. sz. törvény, a munkafelügyeletről szóló, valamint az illegális munkáról és illegális foglalkoztatásról szóló 82/2005. sz. törvényt módosító 125/2006. sz. törvény, a fogvatartásról szóló 221/2006. sz. törvény.

módosításától szóló 35/2019. sz. törvény 30. § (4) bek. értelmében a pénzügyőrség fegyveres állománya.

A Tűzoltó és Műszaki Mentő Szolgálat egységes szervezetű testület, amely a Tűzoltó és Műszaki Mentő Szolgálatról szóló 315/2001. sz. törvényben és külön jogszabályokban szabályozott terjedelemben és feltételek mellett teljesít feladatokat. A Tűzoltó és Műszaki Mentő Szolgálat a belügyminiszter irányítása alá tartozik.³⁵ A törvény 3. § (1) bek. szerint a Tűzoltó és Műszaki Mentő Szolgálat a tűzvédelem területén államigazgatási feladatokat lát el³⁶.

Az önkormányzati rendőrségről szóló 564/1991. sz. SZNT-törvény 2. § szerint az önkormányzati rendőrség olyan rendvédelmi szervezet, amely a községen belül fenntartja a közrendet, környezetvédelmi feladatokat lát el, valamint az önkormányzati rendeletek, a községi képviselő-testületi határozatok és a polgármesteri döntések szerinti feladatokat teljesíti. Az önkormányzati rendőrséget a község önkormányzati rendelettel hozza létre és szünteti meg.

27. Közigazgatási szabályszegés

A 184/1999. sz. törvény alkalmazásában a közigazgatási szabályszegés egyes meghatározott törvényi rendelkezések megsértésével megvalósított jogellenes magatartás. Közigazgatási szabályszegést közigazgatási szerv [a 184/1999. sz. törvény 7b. § (1) bek. szerinti esetekben], jogi személy vagy vállalkozó természetes személy [a 184/1999. sz. törvény 7b. § (2) bek. szerinti esetben] követhet el.

V. cikk **Személyi hatály**

A 184/1999. sz. törvény személyi hatályát az idézett törvény 1. § (1) bek. szabályozza, amely szerint a kisebbségi nyelvet a nemzeti kisebbséghez tartozó szlovák állampolgárságú személy jogosult használni. A kisebbségi nyelvhasználati jog érvényesítésének tehát két feltétele van, a szlovák állampolgárság és a nemzeti kisebbséghez tartozás. A Szlovák Köztársaságban az állampolgárság megszerzésének, elvesztésének és igazolásának feltételeit a szlovák köztársaságbeli állampolgárságról szóló 40/1993. sz. törvény szabályozza. A szlovák állampolgárságról szóló adat például a személyi igazolványban is szerepel. A második feltétel az, hogy az érintett személy nemzeti kisebbséghez tartozzon.

Az Alkotmány 12. cikk (3) bek. rendelkezésével összhangban mindenkinek joga van ahhoz, hogy szabadon döntsön nemzetiségéről. Tilos e döntés bármiféle befolyásolása, valamint az elnemzetietlenítésre irányuló mindennemű nyomásgyakorlás. A közigazgatási szervek a nemzetiséghez tartozást külön nem vizsgálják, de abból a feltételezésből indulnak ki, hogy ha valaki kisebbségi nyelvhasználati jogát szeretné érvényesíteni, azt a személyt nemzeti kisebbséghez tartozónak kell tekinteni. A nemzeti kisebbséghez tartozással kapcsolatos adatot a személyes adatok védelméről szóló 18/2018. sz. törvény rendelkezéseinek megfelelően kell kezelni³⁷.

³⁵ A Tűzoltó és Műszaki Mentő Szolgálatról szóló 315/2001. sz. törvény 2. §.

³⁶ 314/2001. sz. törvény.

³⁷ A Szlovák Köztársaság Adatvédelmi Hivatalának 1/2013. sz. módszertani útmutatója a személyes adat fogalmát a következőképpen magyarázza: „Személyes adat nemcsak a tudományos fokozat, az utónév, a családi név, a

Amennyiben a személy mindkét feltételnek megfelel, használhatja a kisebbségi nyelvet azokban a községekben, amelyekre a 184/1999. sz. törvény területi hatálya kiterjed.

VI. cikk **Területi hatály**

A 184/1999. sz. törvény területi hatályát a 184/1999. sz. törvény 2. § (1) bek., és a 7c. § (1)–(2) bekezdései szabályozzák, ugyanakkor a törvény bizonyos rendelkezései a területi hatály alól kivételt képeznek. A törvény által meghatározott területi hatály nem vonatkozik a 184/1999. sz. törvény alábbi rendelkezéseire:

- 2. § (8) bek. „Abban a községben, amely esetében nem teljesülnek az (1) bekezdésben foglalt feltételek, a nemzeti kisebbséghez tartozó szlovák állampolgárságú személyek a hivatali érintkezésben a szóbeli kommunikáció során használhatják a kisebbségi nyelvet, ha azzal a közigazgatási szerv alkalmazottja és az eljárás résztvevői egyetértenek.”
- 4. § (6) bek. „Szakmai publikációkban, a sajtóban és más tömegkommunikációs eszközökben, valamint a közigazgatási szervek hivatali tevékenysége során, amennyiben használják a kisebbségi nyelvet, a standardizált földrajzi nevek mellett fel lehet tüntetni az adott földrajzi objektumok meghonosodott és elterjedt kisebbségi nyelvű megnevezését is.”
- 4. § (7) bek. második mondat: „A nyilvánosság tájékoztatására szánt minden felirat és közlemény, különösen az árusítóhelyeken, sportlétesítményekben, vendéglátóipari egységekben, az utcákon, az utak mellett és felett, a repülőtereken, az autóbusz-állomásokon és vasútállomásokon kisebbségi nyelven is közölhető.”
- 4. § (8) bek.: „Az emlékművek és emléktáblák feliratait az államnyelv mellett kisebbségi nyelven is fel lehet tüntetni.”
- 5b. §: „A nemzeti kisebbséghez tartozó szlovák állampolgárságú személyeknek joguk van a Szlovák Rádió és Televízió közvetítésével információkat terjeszteni és befogadni kisebbségi nyelven. A regionális és helyi televíziós vagy rádiós műsorszórás kisebbségi nyelveken külön törvényben meghatározott feltételek mellett valósul meg.”.

A fenti rendelkezések a Szlovák Köztársaság egész területére vonatkoznak.

A 184/1999. sz. törvény többi rendelkezései esetében érvényesítendő területi hatály alapvető egysége a község.³⁸Ez azt jelenti, hogy a törvény érintett rendelkezései azokra a községekre vonatkoznak, amelyek szerepelnek a 35/2023. sz. kormányrendelet jegyzékében.

A 184/1999. sz. törvény 2. § (1) bek. szerint a kisebbségi nyelv hivatali érintkezésben történő használatának feltétele, hogy az egy nemzeti kisebbséghez tartozó, adott községben lakóhellyel rendelkező szlovák állampolgárságú személyek aránya két egymást követő népszámláláson elérje a község lakosságának legalább 15%-át. Ezt a feltételt a 184/1999. sz. törvény 7c. § (1) bek. rendelkezésével együtt kell érvényesíteni, amely szerint két, egymást követő

---

lakcím és más elérhetőségi adatok, a születési idő, a személyi szám, a magatartással és cselekvéssel kapcsolatos adatok, valamint a biometrikus adatok, hanem ide tartozik a személy tulajdonságairól, viszonyairól vagy más különös ismertetőjegyeiről szóló bármilyen információ, amely jellemzi vagy felfedi egy konkrét természetes személy fizikai, fiziológiai, pszichikai, gazdasági, kulturális vagy társadalmi identitását.” Elérhető itt: https://dataprotection.gov.sk/uouu/sites/default/files/metodicke_usmernenie_c.1_2013_k_pojmu_osobne_udaje.pdf.

³⁸A 369/1990. sz. SZNT-törvény 2. § (1) bek. értelmében a község területe olyan területi egység, amelyet egy vagy több ingatlan-nyilvántartási terület alkot.

népszámláláson azokat a népszámlálásokat kell érteni, amelyek eredményeit 2011. július 1. után hirdették ki.

A 184/1999. sz. törvény 7c. § (2) bek. szerint a 2. § (1) bek. rendelkezései nem vonatkoznak azokra a községekre, amelyek szerepelnek a 2. § (2) bek. alapján kiadott, 2011. július 1-jétől³⁹ érvényes és hatályos kormányrendeletben, ugyanakkor ezek a községek elveszítik kisebbségi nyelvhasználati jogukat, amennyiben a 2011. július 1. utáni egymást követő három népszámlálás eredményei alapján az adott községben lakóhellyel rendelkező, nemzeti kisebbséghez tartozó szlovák állampolgárságú személyek aránya egyszer sem éri el a község lakosságának legalább 15%-át.

A 35/2023. sz. kormányrendeletben meghatározott községekben a módszertani útmutató V. cikkében meghatározott személyek használhatják az adott kisebbségi nyelvet, mégpedig annak a kisebbségnek a nyelvét, amely az adott községben él, és amely megfelel a törvényi feltételeknek. Amennyiben a községben több nemzeti kisebbség is megfelel ezeknek a feltételeknek, mindegyik számára biztosított az anyanyelvhasználat joga.

A jegyzék a községeket nemzeti kisebbségek szerinti bontásban tartalmazza, tehát azok a községek szerepelnek benne, amelyekben a magyar, a német, a roma, a ruszin és az ukrán nemzeti kisebbséghez tartozó szlovák állampolgárok aránya eléri a lakosság legalább 15%-át. Annak megítélésakor, hogy egy adott községre vonatkoznak-e a 184/1999. sz. törvény területi hatályra vonatkozó rendelkezései, ellenőrizni kell, hogy a község szerepel-e a 35/2023. sz. kormányrendeletben közzétett jegyzékben, és ha igen, mely nemzeti kisebbség vonatkozásában.

VII. cikk **Tárgyi hatály**

A 184/1999. sz. törvény elsősorban a következő területeken szabályozza a kisebbségi nyelvek használatát:

- a kisebbségi nyelv használata hivatali érintkezésben;
- a kisebbségi nyelv használata a közigazgatási szervek tárgyalásán;
- a kisebbségi nyelv használata a községi krónika vezetése során;
- a kisebbségi nyelv használata a hivatali ügyintézésben;
- kisebbségi nyelvű megnevezések;
- helyi népszavazás a község megnevezésének megváltoztatásáról;
- a kisebbségi nyelv használata a bíróság előtt folyó eljárásban, a közoktatásban (óvoda, alapiskola, középiskola) és a kultúra területén (a 184/1999. sz. törvény ebben az esetben külön törvényekre hivatkozik⁴⁰);
- a kisebbségi nyelv használata az egészségügyi, szociális és gyermekvédelmi intézményekben;
- a nyilvánosság tájékoztatása kisebbségi nyelven;
- információk terjesztése és befogadása kisebbségi nyelven;

---

³⁹A 221/1999. sz. kormányrendelet azon községek jegyzékéről, amelyekben adott nemzeti kisebbséghez tartozó szlovák állampolgárságú személyek aránya eléri a lakosság legalább 20%-át (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1999/221/19990901.html>)

⁴⁰184/1999. sz. törvény 5. § (1) és (2) bek.

- a közigazgatási szervek kisebbségi nyelvhasználata és kötelezettségeik;
- a kisebbségi nyelv használata az önkormányzati rendőrség szolgálati érintkezésében;
- kisebbségi nyelvhasználat az SZK fegyveres erői, a fegyveres rendvédelmi testületek, más fegyveres testületek, a Tűzoltó és Műszaki Mentő Szolgálat, valamint az önkormányzati rendőrség tagjaival folytatott kommunikáció során;
- a kormányhivatalnak a kisebbségi nyelvhasználat területét érintő hatáskörei⁴¹;
- közigazgatási szabályszegések a kisebbségi nyelvhasználat területén.

VIII. cikk **Hivatali érintkezés**

A hivatali érintkezés fogalmát e módszertani útmutató IV. cikk 7. pontja részletezi. A hivatali érintkezés, amely alatt a kötelezett alanyok által végzett tevékenységek és cselekmények összességét kell érteni, a polgárokkal folytatott kommunikáció során kétféle módon valósulhat meg: szóbeli vagy írásbeli hivatali érintkezésként. A 184/1999. sz. törvény a hivatali érintkezésnek ezt a két formáját különbözteti meg, és azokat eltérő módon szabályozza.

1. Szóbeli hivatali érintkezés

Szóbeli hivatali érintkezés esetén a 184/1999. sz. törvény 2. § (8) bek. szerint a nemzeti kisebbséghez tartozó szlovák állampolgárságú személy a hivatali érintkezésben a szóbeli kommunikáció során használhatja a kisebbségi nyelvet, ha azzal a közigazgatási szerv alkalmazottja és az eljárás résztvevői egyetértenek. Ez a rendelkezés tizenegy kisebbségi nyelvre vonatkozik⁴². Ez azt jelenti, hogy a nemzeti kisebbséghez tartozó szlovák állampolgárságú személy a kisebbségi nyelvet hivatali érintkezésben a közigazgatási szerv alkalmazottjának és az eljárás résztvevőinek egyetértése esetén olyan községben is használhatja, amely nem szerepel a 35/2023. sz. kormányrendeletben. A szóbeli beadványra a 184/1999. sz. törvény 2. § (8) bekezdésében meghatározott feltételek vonatkoznak. Ha a szóbeli beadvány írásbeli beadvánnyal egészül ki, akkor már írásbeli hivatali érintkezésről van szó, amelyre az idézett rendelkezés nem vonatkozik.

A 35/2023. sz. kormányrendeletben szereplő községekben a megfelelő kisebbségi nyelv a szóbeli és az írásbeli hivatali érintkezésben is használható. Az e községekben működő

---

⁴¹ Az SZK Kormányhivatala Szervezeti és Működési Szabályzatának 5. cikk (2) bek. e) pont 4. alpontja szerint a nemzeti kisebbségi nyelvek használatáról szóló 184/1999. sz. törvény által előírt feladatok teljesítéséről a Szolgálati Hivatal főtitkára gondoskodik. Az SZK Kormányhivatala Szervezeti és Működési Szabályzatának 24. cikk (2) bek. e) pontja szerint a Szolgálati Hivatal Főtitkársága a kisebbségi kormánybiztosi hivatallal együttműködve biztosítja különösen a 184/1999. sz. törvény szerinti beadványok ügyintézését.

Az SZK Kormányhivatala Szervezeti és Működési Szabályzatának 24. cikk (2) bek. f) pontja szerint a Szolgálati Hivatal Főtitkársága tevékenysége ellátása során a kisebbségi kormánybiztosi hivatallal együttműködve biztosítja különösen a nemzeti kisebbségi nyelvek használatáról szóló törvény végrehajtásához szükséges szakmai és módszertani segítséget a közigazgatási szervek, valamint a rendvédelmi és mentőszolgálati testületek szervezeti egységei számára.

Az SZK Kormányhivatala Szervezeti és Működési Szabályzatának 24. cikk (2) bek. g) pontja szerint a Szolgálati Hivatal Főtitkársága tevékenysége ellátása során a kisebbségi kormánybiztosi hivatallal együttműködve biztosítja, hogy két évente jelentés készüljön a kisebbségi nyelvek használatának helyzetéről a Szlovák Köztársaság területén, és a kormányhivatal vezetőjén keresztül gondoskodik annak kormány elé terjesztéséről.

⁴² A Szlovák Köztársaság területén használt kisebbségi nyelvekről részletesebben lásd e módszertani útmutató IV. cikk 3. pontját.

közigazgatási szerv a 184/1999. sz. törvény 7. § (2) bek. szerint köteles a kisebbségi nyelv használatának feltételeit megteremteni.

2. Írásbeli hivatali érintkezés

A közigazgatási szerv és az állampolgár közötti írásbeli hivatali érintkezés iránya kétféle lehet: amikor az állampolgár fordul a közigazgatási szervhez, vagy amikor a közigazgatási szerv fordul az állampolgárhoz. Ez azt jelenti, hogy az állampolgár az írásbeli beadványt kérelem vagy előrenyomtatott űrlap formájában nyújtja be a közigazgatási szervhez, esetleg bizonyítékokat vagy okiratokat nyújt be. Másfelől a közigazgatási szerv is kezdeményezheti az írásbeli hivatali érintkezést azzal, hogy választ, határozatot, közokiratot (például születési, házassági vagy halotti anyakönyvi kivonatot, engedélyeket, jogosítványokat, igazolásokat, állásfoglalásokat, nyilatkozatokat) vagy hivatalos űrlapot küld az állampolgárnak.

A nemzeti kisebbséghez tartozó szlovák állampolgárságú személy a 184/1999. sz. törvény 2. § (3) bek. szerinti feltételek mellett nyújthat be beadványokat, bizonyítékokat és okiratokat. Ezek közé tartozik például az eljárás megindítására irányuló kérelem, a hiánypótlás, a panasz, a kifogás, a fellebbezés és más iratok, a levelezést is beleértve. Az ilyen írásos anyagok szövege lehet teljes egészében vagy csak részben kisebbségi nyelvű. A csak részben kisebbségi nyelven írt beadvány is kisebbségi nyelvű beadványnak minősül. Ez azt jelenti, hogy ha az állampolgár az eljárás megindítására irányuló kérelmét a közigazgatási szervnek államnyelven küldte meg, az nem zárja ki azt a lehetőséget, hogy a beadvány mellékletei kisebbségi nyelvűek legyenek és fordítva. Amennyiben a közigazgatási szervhez kisebbségi nyelvű beadvány érkezik, a közigazgatási szerv elkészíti annak államnyelvű fordítását.⁴³ Mivel a közigazgatási szerv írásbeli ügyvitele államnyelvű, a kisebbségi nyelvű beadványt az irathoz államnyelvű fordításban csatolja. Ha az eredeti beadvány kisebbségi nyelven készült, a közigazgatási szerv az államnyelvű fordítással együtt az eredeti beadványt is csatolja.

A közigazgatási szerv megvizsgálja, hogy jogosult-e kisebbségi nyelvű beadványt befogadni (azaz a 184/1999. sz. törvény 2. § (3) bek. szerinti közigazgatási szervnek minősül-e). A kötelezett alany, azaz a közigazgatási szerv meghatározása során nem az adott közigazgatási szerv székhelye, hanem a közigazgatási szerv és az állampolgár között folytatott kommunikációjának a helye a meghatározó. Amennyiben a közigazgatási szerv székhelye olyan községben van, amely nem szerepel a 35/2023. sz. kormányrendelet jegyzékében, de fiókja, munkavégzési helye, kirendeltsége vagy ügyfélszolgálati irodája a rendelet szerinti községben van, az érintett közigazgatási szerv köteles ott a kisebbségi nyelv használatának lehetőségét biztosítani. Tehát az az állampolgár is jogosult kisebbségi nyelvű választ kapni, aki beadványát a kormányrendelet jegyzékében szereplő községnek mint építési hatóságnak címezi, de az építési hatósági feladatokat olyan közös építésügyi hatóság látja el, amelynek székhelye a kormányrendeletben nem szereplő községben van.

A 184/1999. sz. törvény 2. § (3) bek. rendelkezéseivel összhangban a közigazgatási szerv a kisebbségi nyelven írt beadványra az államnyelv mellett kisebbségi nyelven is válaszol a közokiratok kiállításának kivételével, ugyanakkor ez a kivétel a 2. § (4) és (5) bekezdések szerinti közokiratokat nem érinti. A közigazgatási szerv államnyelven és kisebbségi nyelven is válaszol azokra kérelmekre és beadványokra, amelyek nem a 184/1999. sz. törvény 2. § (4) és (5) bek. szerinti közokiratok (határozat, születési, házassági vagy halotti anyakönyvi kivonat, engedély, jogosítvány, igazolás, állásfoglalás, nyilatkozat) kiállítására irányulnak. Ebben az

---

⁴³ a Szlovák Köztársaság államnyelvéről szóló 270/1995. sz. törvény 3. § (2) bek. c) pontja.

esetben a 184/1999. sz. kisebbségi nyelvhasználati törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 535/2011. sz. kormányrendelet (a továbbiakban „535/2011. sz. rendelet”) nem írja elő az államnyelvű és a kisebbségi nyelvű szöveg grafikus elhelyezését. Ez azt jelenti, hogy a szövegeket különböző módon lehet elrendezni, így például: két oszlopban egy lapon, egymás alatt egy lapon vagy két külön lapon. Nem szükséges, hogy a kisebbségi nyelvű szöveg az államnyelvű szöveg hiteles fordítása legyen. A kisebbségi nyelvű szöveget a közigazgatási szerv kisebbségi nyelvet ismerő alkalmazottja is elkészítheti. A kisebbségi nyelvű szövegnek az államnyelvű szöveg pontos megfelelőjének kell lennie, és az államnyelvű válasz minden kellékét tartalmaznia kell.⁴⁴ A válaszban – annak államnyelvű és kisebbségi nyelvű változatában egyaránt – az érintett személyek nevét az anyakönyvben szereplő formában kell feltüntetni. Az utónevek, családi nevek és dátumok használata során figyelembe kell venni a kisebbségi nyelvek szabályait.

A városok és községek nevét az államnyelvű szövegben államnyelven kell feltüntetni. A 35/2023. sz. kormányrendeletben szereplő községek és városok megnevezését a kisebbségi nyelvű szövegben kisebbségi nyelven, a hivatkozott rendelettel összhangban kell feltüntetni. A kisebbségi nyelvű szövegben a standardizált földrajzi nevek mellett a 184/1999. sz. törvény 4. § (6) bek. értelmében „fel lehet tüntetni az adott földrajzi objektumok meghonosodott és elterjedt kisebbségi nyelvű megnevezését is”.

A szakterminológia használata során a terminológiai szótárakból ajánlott kiindulni. A kisebbségi kormánybiztos weboldalán a következő terminológiai szótárak érhetők el: szlovák–magyar, szlovák–roma, szlovák–ruszin és szlovák–ukrán.⁴⁵ Az államnyelvű és a kisebbségi nyelvű szövegek közötti tartalmi vagy formai eltérés esetén az államnyelvű szöveg az irányadó.

A 184/1999. sz. törvény 2. § (3) bek. szerint a közigazgatási szerv megteremti a kisebbségi nyelvhasználati jogok érvényesítéséhez szükséges megfelelő feltételeket, miközben meghatározhat kisebbségi nyelvű ügyintézésre fenntartott időt. E rendelkezés alkalmazásában a feltételek akkor minősülnek megfelelőnek, ha nem korlátozhatják a nemzeti kisebbséghez tartozó személy 184/1999. sz. törvény 2. § (3) bekezdésében rögzített jogát. Emellett a 184/1999. sz. törvény 7. § (2) bek. szerint az érintett közigazgatási szerv köteles a 184/1999. sz. törvényben és külön törvényekben rögzített kisebbségi nyelvhasználat feltételeit megteremteni.

A közigazgatási szerv a kisebbségi nyelvű hivatali érintkezést főként kisebbségi nyelvet bíró alkalmazottai útján biztosítja.

A 184/1999. sz. törvény 7. § (1) bek. szerint a közigazgatási szerv és alkalmazottai a hivatali érintkezésben kötelesek az államnyelvet használni, valamint a törvény és külön törvények által meghatározott feltételek mellett a kisebbségi nyelvet is használják. A közigazgatási szerv és alkalmazottai nem kötelesek ismerni a kisebbségi nyelvet.⁴⁶ Ha a közigazgatási szervnek nem áll rendelkezésére a kisebbségi nyelvet bíró alkalmazott, vagy kevés ilyen alkalmazottja van, a közigazgatási szerv a kisebbségi nyelvű kommunikációt tolmács- vagy fordítói szolgáltatás igénybevételével biztosíthatja. A kisebbségi nyelvből/nyelvre történő tolmácsolás és fordítás költségeit a közigazgatási szerv viseli.

A 184/1999. sz. törvény 2. § (3) bek. szerint a közigazgatási szerv meghatározhat kisebbségi nyelvű ügyintézésre fenntartott időt. Ennek rendszeres ügyfélfogadási időnek kell lennie, amely

---

⁴⁴ A Nyitrai Kerületi Bíróság 2020. július 22-i 23Sa/90/2019. ügyszámú határozata.

⁴⁵ Lásd: <https://www.narodnostnemensiny.vlada.gov.sk/odborne-terminologicke-slovniky-v-jazykoch-narodnostnych-mensin/>.

⁴⁶ A 184/1999. sz. törvény 7. § bővebb kifejtését lásd a módszertani útmutató XXII. cikkében.

alatt az érintett közigazgatási szerv biztosítja a nemzeti kisebbséghez tartozó szlovák állampolgárok számára a kisebbségi nyelvű szóbeli és írásbeli kommunikációt. Az ügyfélfogadási időt olyan rendszerességgel kell meghatározni, hogy az megfeleljen a nemzeti kisebbséghez tartozó szlovák állampolgárok valós igényeinek. Az érintetteket megfelelően tájékoztatni kell az ügyfélfogadási időről, amikor kisebbségi nyelven kommunikálhatnak az adott közigazgatási szervvel. A kisebbségi nyelvű beadványokat a közigazgatási szerv a megadott ügyfélfogadási időn kívül is intézheti.

A kisebbségi nyelv hivatali érintkezésben történő használata a külön jogszabályok szerinti eljárási határidőket nem befolyásolja.⁴⁷ Amennyiben a közigazgatási szervnek az államnyelvű válasz mellett kisebbségi nyelven is válaszolnia kell, mindkét szöveget a törvényben meghatározott eljárási határidőn belül együtt kell kiadni.

3. A kisebbségi nyelv használatának lehetőségéről szóló tájékoztatás

A 184/1999. sz. törvény 2. § (3) bek. szerint a közigazgatási szerv a székhelyén látható helyen tájékoztat a kisebbségi nyelv használatának lehetőségéről. Az 535/2011. sz. kormányrendelet részletesen szabályozza a közigazgatási szervnek erre vonatkozó kötelezettségét. A hivatkozott kormányrendelet melléklete meghatározza a kisebbségi nyelv használatának lehetőségéről szóló tájékoztatás kötelező formáját. Ezt a tájékoztatást az érintett közigazgatási szervnek ki kell töltenie, és a székhelyén látható helyen kell elhelyeznie, miközben a tájékoztató kisebbségi nyelven történő közzététele is ajánlott. A tájékoztatás államnyelvű, valamint magyar, német, roma, ruszin és ukrán nyelvű mintája elérhető a kisebbségi kormánybiztos weboldalán.⁴⁸ Az 535/2011. sz. kormányrendelet a kisebbségi nyelv használatának lehetőségéről szóló tájékoztatás további, így a közigazgatási szerv székhelyén elhelyezett minden információs rendszer segítségével megvalósuló formáit is szabályozza.⁴⁹ Információs rendszer lehet például: az eligazító tábla, az alkalmazottak ajtajánál elhelyezett névtáblák, valamint az állampolgárok tájékoztatására szolgáló más eszközök.

4. Közigazgatási eljárás során hozott határozat kiadása kisebbségi nyelven

A 184/1999. sz. törvény 2. § (4) bek. szerint a közigazgatási szerv a közigazgatási eljárás során hozott határozatát az államnyelvű szöveg mellett kisebbségi nyelven is kiadja:

- kérelemre vagy
- kisebbségi nyelvű beadvány alapján indult eljárás esetén.

A határozat kisebbségi nyelvű példányának kiadásához elég, ha a fenti feltételek egyike teljesül. Nem szükséges, hogy a határozat kisebbségi nyelvű példánya az államnyelvű határozat hiteles fordítása legyen. A kisebbségi nyelvű példányt a közigazgatási szerv kisebbségi nyelvet ismerő alkalmazottja is elkészítheti. Ennek az államnyelvű szöveg pontos megfelelőjének kell lennie, és az államnyelvű válasz minden kellékét tartalmaznia kell. Ebben az esetben is ajánlott a kisebbségi kormánybiztos weboldalán közzétett terminológia szótárakat használni. A kisebbségi nyelvű példányon a határozat kiadásának helyét, azaz a községet az államnyelvi név mellett a kisebbségi nyelvű megnevezéssel is kötelező megjelölni. A kisebbségi nyelvű példányon kisebbségi nyelven feltüntetendő további adatok például:

---

⁴⁷Például a 71/1967. sz. törvény 49. §-a.

⁴⁸<https://www.narodnostnemensiny.vlada.gov.sk/narodnostne-mensiny/ochrana-jazykov-narodnostnych-mensin/informacia-o-moznosti-pouzivania-jazykov-narodnostnych-mensin/>.

⁴⁹A 184/1999. sz. kisebbségi nyelvhasználati törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 535/2011. sz. kormányrendelet 1. § (2) bek.

- a határozatot kiadó közigazgatási szerv neve;
- a közigazgatási szerv felelős alkalmazottainak beosztása;
- dátum és időpont.

A hivatali ügyintézés során a közigazgatási szerv államnyelvű hivatali bélyegzőt (középen az állami címerrel), téglalap alakú szövegbélyegzőt, iktatóbélyegzőt és más segédbélyegzőket használ⁵⁰.

A közigazgatási rendtartás 32. § (2) bek. szerint a határozat alapját különösen az ügyfelek beadványai, kérelmei és nyilatkozatai, a bizonyítékok, a becsületbeli nyilatkozatok, a közismert tények, valamint a közigazgatási szerv hivatali tevékenysége során megismert tények képezik. A határozat alapját képező iratok és tények körét és beszerzésük módját a közigazgatási szerv határozza meg. A közigazgatási információk rendszerekből származó adatok és azok kivonatai – az erkölcsi bizonyítványt kivéve – általánosan ismert tényeknek minősülnek és jogi célra felhasználhatóak. Ezeket az adatokat az ügyfélnek és az eljárás résztvevőjének nem kell okiratokkal igazolnia. A közigazgatási szerv által kiadott okirat és a közigazgatási szerv saját nyilvántartásának tartalma olyan ténynek minősül, amely a közigazgatási szerv számára hivatalból ismert, ezért azt az ügyfélnek és az eljárás résztvevőjének nem szükséges a közigazgatási szerv számára okirattal igazolnia.

A közigazgatási rendtartás 46. § szerint a határozatnak összhangban kell lennie a törvényekkel és más jogszabályokkal, a hatáskörrel rendelkező illetékes szervnek kell kiadnia azt, az ügy megalapozott tényállásából kell kiindulnia, és tartalmaznia kell az előírt kellékeket. A közigazgatási rendtartás 47. § (1) bek. szerint a határozatnak tartalmaznia kell a rendelkező részt, az indokolást és a jogorvoslati tájékoztatást. Nincs szükség indokolásra, ha a határozat az eljárásban érintett minden ügyfél számára teljes egészében megfelel. A határozat alapjául szolgáló iratok és tények nem képezik a határozat részét.

A közigazgatási rendtartás 1. § (1) bek. szerint a közigazgatási eljárás olyan eljárás, amelyben közigazgatási szervek közigazgatást érintő ügyekben döntenek természetes és jogi személyek jogairól, jog által védett érdekeiről vagy kötelezettségeiről, ha külön jogszabály másként nem rendelkezik. A hivatkozott törvény 1. § (2) bek. szerint közigazgatási szerv alatt az az állami szerv, helyi önkormányzati szerv, kamara, természetes vagy jogi személy értendő, amely közigazgatást érintő ügyben törvényi felhatalmazás alapján dönthet természetes vagy jogi személyek jogairól, jog által védett érdekeiről vagy kötelezettségeiről. A közigazgatási eljáráshoz több külön jogszabály is kapcsolódik, például: a területrendezésről és az építési rendtartásról szóló 50/1976. sz. törvény (építési törvény)⁵¹, a szabálysértésekről szóló 372/1990. sz. törvény, az iparszerű vállalkozásról szóló 455/1991. sz. törvény (iparüzési törvény), az adóigazgatásról és egyéb törvények módosításáról szóló 563/2009. sz. törvény (adóigazgatási rendtartás). A 184/1999. sz. törvény 2. § (4) bekezdése értelemszerűen a fenti jogszabályok által szabályozott minden eljárásra vonatkozik.

5. Kétnyelvű közokiratok kiadása

Az államnyelvtörvény 3. § (2) bek. a) pontja szerint államnyelven hirdetik ki a törvényeket, a kormányrendeleteket és a jogszabályokat – ideértve a helyi önkormányzati szervek rendeleteit is –, adják ki a határozatokat és egyéb közokiratokat; ez a rendelkezés nem érinti a kisebbségi

⁵⁰ Az állami szimbólumok használatáról, a közigazgatási szervek épületeinek megjelöléséről és a helyi önkormányzatok szimbólumainak használatáról szóló, a közigazgatási szervek számára készült, 2005. június 30-án kelt 203-2005/06626. sz. belügyminisztériumi ajánlás 5. és 11. cikke.

⁵¹ A törvény a 200/2022 sz. törvénnyel megszűnt (2024. április 1-i hatállyal).

nyelvek és idegen nyelvek külön jogszabály szerinti használatát. A módszertani útmutató alkalmazásában ilyen külön jogszabály a 184/1999. sz. törvény. E törvény 2. § (5) bek. szerint:

- születési anyakönyvi kivonatot,
- házassági anyakönyvi kivonatot,
- halotti anyakönyvi kivonatot,
- engedélyeket,
- jogosítványokat,
- igazolásokat,
- állásfoglalásokat és
- nyilatkozatokat

a 35/2023. sz. kormányrendeletben szereplő községekben kérésre kétnyelvűen, államnyelven és kisebbségi nyelven is kiadnak. Kétség esetén a közokirat államnyelvű szövege az irányadó.

A többi közokiratot a hatóság az államnyelvtörvény 3. § (2) bek. a) pontja szerint államnyelven adja ki. A közokirat kisebbségi nyelven történő kiadását lehet szóban vagy írásban kérni, lehet szó egyszeri kérésről vagy akár egy konkrét közokirat többszöri kisebbségi nyelvű kiadása iránti kérelemről.

A kétnyelvű köziratokat egy dokumentumként adják ki. Az államnyelvű és a kisebbségi nyelvű szöveg elrendezését az 535/2011. sz. kormányrendelet 2. § és 3. §-ai szabályozzák:

- A kétnyelvű születési, házassági és halotti anyakönyvi kivonaton a kisebbségi nyelvű szöveget az államnyelvű szöveg alatt vagy után kell feltüntetni.
- A kétnyelvű engedélyen, jogosítványon, igazoláson, állásfoglaláson és nyilatkozaton az államnyelvű szöveg az okirat bal oldalán szerepel egy oszlopban, a kisebbségi nyelvű szöveg pedig az okirat jobb oldalán egy másik oszlopban; a kisebbségi nyelvű szöveg betűmérete azonos az államnyelvű szöveg betűméretével.

Nem szükséges, hogy a kisebbségi nyelvű szöveg az államnyelvű szöveg pontos megfelelője legyen. E módszertani útmutatóban a VIII. cikk 2. és 4. pontja részletezi, hogyan kell a kisebbségi nyelvű közokiratokon feltüntetni a község nevét és megnevezését, valamint hogyan kell használni a hivatali bélyegzőket. Nem szükséges, hogy a kisebbségi nyelvű szöveg az államnyelvű szöveg hiteles fordítása legyen. Ebben az esetben is ajánlott a kisebbségi kormánybiztos weboldalán közzétett terminológia szótárak használata.

6. Kétnyelvű hivatalos űrlapok kiadása

A 184/1999. sz. törvény 2. § (7) bek. szerint a 35/2023. sz. kormányrendeletben szereplő községben működő közigazgatási szerv a saját hatáskörében kiadott űrlapokat kérésre kétnyelvűen, államnyelven és kisebbségi nyelven is rendelkezésre bocsátja. A hivatalos űrlap kisebbségi nyelven történő kiadását ebben az esetben is lehet szóban vagy írásban kérni, lehet szó egyszeri kérésről vagy akár egy konkrét hivatalos űrlap kisebbségi nyelvű kiadása iránti kérelemről.

Ha a hivatalos űrlapot központi államigazgatási szerv dolgozza ki (például a minisztérium készíti el és juttatja el az űrlapokat az egyes államigazgatási szervek számára), a központi államigazgatási szerv elkészíti azok kétnyelvű mintáját is.

Amennyiben a hivatalos űrlapot az adott közigazgatási szerv maga biztosítja, a kétnyelvű minták elkészítéséért is felel. A közigazgatási szerv ezzel összefüggésben a 184/1999. sz. törvény 7a. § (1) bek. szerint szakmai és módszertani segítséget kérhet a kormányhivattaltól.

Az 535/2011. sz. kormányrendelet 4. §-ával összhangban a kétnyelvű hivatalos úrlapon a kisebbségi nyelvű szöveget az államnyelvű szöveg alatt vagy után kell feltüntetni. A kisebbségi nyelvű szöveg betűmérete azonos az államnyelvű szöveg betűméretével.

A kétnyelvű hivatalos úrlap kitölthető kisebbségi nyelven, államnyelven vagy részben kisebbségi nyelven és részben államnyelven. A részben kisebbségi nyelven kitöltött hivatalos úrlap kisebbségi nyelvű beadványnak minősül, ez azt jelenti, hogy az ilyen beadványra a közigazgatási szerv a 184/1999. sz. törvényben meghatározott feltételek mellett kisebbségi nyelven is válaszol.

IX. cikk

A közigazgatási szervek tárgyalása

A 184/1999. sz. törvény 3. § (1) bek. szerint a 35/2023. sz. kormányrendeletben szereplő községben működő közigazgatási szerv kisebbségi nyelven is tárgyalhat, ha azzal minden jelenlevő egyetért. A fenti feltételnek megfelelően nemcsak a képviselők és a polgármester, hanem a közigazgatási szerv tárgyalásán részt vevő minden személy egyetértésére szükség van. Ez a feltétel a törvény hivatkozott rendelkezése szerinti községben nem csak az önkormányzati képviselő-testület tárgyalására, hanem más közigazgatási szervek tárgyalására is érvényes. Amennyiben a közigazgatási szerv tárgyalásán jelen levő személyek egyetértének a kisebbségi nyelv használatával, azt minden résztvevő használhatja az egész tárgyalás során.

A 184/1999. sz. törvény 3. § (2) bek. szerint a 35/2023. sz. kormányrendeletben szereplő községben a képviselő-testület tagjának joga van arra, hogy a képviselő-testület tárgyalásán a kisebbségi nyelvet használja. A tárgyalás többi résztvevője akkor használhatja a kisebbségi nyelvet, ha azzal a község képviselő-testületének minden jelenlevő tagja és a község polgármestere egyetért. A tolmácsolást a község biztosítja, mégpedig a község alkalmazottja vagy tolmács segítségével. A tárgyalás többi résztvevői azok, akik hivatali kötelességükből adódóan vesznek részt a tárgyaláson, különösen a község vagy a város polgármestere és a község főellenőre⁵².

X. cikk

A hivatali ügyvitelbe tartozó dokumentáció és a községi krónika

A 184/1999. sz. törvény 3. § (4) bek. szerint a 35/2023. sz. kormányrendeletben szereplő községben a hivatali ügyvitelbe tartozó dokumentáció az államnyelv mellett kisebbségi nyelven is vezethető. E rendelkezés szerint ide tartoznak különösen a jegyzőkönyvek, határozatok, statisztikák, nyilvántartások, mérlegek, a nyilvánosságna szánt információk, valamint az egyházak és vallási közösségek nyilvánosságna szánt dokumentumai az anyakönyv kivételével. A községi önkormányzatokról szóló törvény 13. § (4) bek. e) pontja szerint a polgármester dönt a község irányításával kapcsolatos minden olyan ügyben, amelyet a törvény vagy a község statútuma nem utal a helyi képviselő-testület kizárólagos hatáskörébe, ezek közé tartozik a kisebbségi nyelv használata is.

A 184/1999. sz. törvény 3. § (3) bek. szerint a 35/2023. sz. kormányrendeletben szereplő községben a községi krónika kisebbségi nyelven is vezethető.

---

⁵²A kisebbségi nyelvek használatáról szóló 184/1999. sz. törvényt módosító 204/2011. sz. törvény I. cikk 5. pontjának indokolása (különös rész).

XI. cikk A nemzeti kisebbségi nyelvű megnevezések

A nemzeti kisebbségi nyelvű megnevezéseket a 184/1999. sz. törvény 4. §-a szabályozza. A hivatkozott paragrafus (1)-(7) bekezdései szerint a 35/2023. sz. kormányrendeletben szereplő községben:

1. a község és községrész államnyelvű neve mellett a község és községrész kisebbségi nyelvű megnevezését is feltüntetik, mégpedig **a község és községrész kezdetét és végét jelző közúti jelzőtáblákon, a közigazgatási szervek épületein vagy a kisebbségi nyelven kiadott határozatokon**, amennyiben az adott megnevezés szerepel a kormányrendeletben;
2. **a község kisebbségi nyelvű megnevezését tartalmazó közúti jelzőtáblákat** a község nevét tartalmazó közúti jelzőtábla alatt helyezik el, amely mindig államnyelvű; a Belügyminisztérium jogszabályban határozza meg a községek kisebbségi nyelvű, tájékoztató jellegű megnevezését tartalmazó és a község nevét tartalmazó jelzőtáblától eltérő közúti jelzőtáblát;
3. a közúti közlekedés résztvevői számára iránymutatás céljából olyan információs közlekedési táblák is használhatók, amelyeken az útirány államnyelven és kisebbségi nyelven is fel van tüntetve;
4. a község kisebbségi nyelvű megnevezését a **vasútállomás, autóbusz-állomás, repülőtér és kikötő** megjelölésekor is fel lehet tüntetni; a község kisebbségi nyelvű megnevezését az államnyelvi név alatt azzal azonos vagy kisebb betűtípussal kell feltüntetni;
5. a község saját területén az **utcaneveket és más helyi földrajzi megjelöléseket** az adott kisebbségi nyelven is feltüntetheti;
6. **szakmai publikációkban**, a sajtóban és más tömegkommunikációs eszközökben, valamint a közigazgatási szervek hivatali tevékenysége során, amennyiben használják a kisebbségi nyelvet, a standardizált földrajzi nevek mellett⁵³ az adott földrajzi objektumok meghonosodott és elterjedt kisebbségi nyelvű megnevezése is feltüntethető.

Ad 1–4

A 35/2023. sz. kormányrendeletben szereplő községben a község kezdetét és végét jelző közúti jelzőtáblákon, a közigazgatási eljárás során kisebbségi nyelven kiadott határozatokon és a közigazgatási szervek épületein kötelező feltüntetni a község kisebbségi nyelvű megnevezését. E rendelet eredeti szövege azon *községek jegyzékét* tartalmazta, amelyekben a magyar, az ukrán, a ruszin, a roma és a német nemzeti kisebbségekhez tartozó szlovák állampolgárok aránya eléri a lakosság legalább 20%-át. A 2012. január 1-jétől hatályos 534/2011. sz. kormányrendelet ezt a rendeletet kiegészítette a *községek kisebbségi nyelvű megnevezéseinek jegyzékével*. A jegyzék a községek fenti kisebbségi nyelvű megnevezésének kötelező alakját tartalmazza. Azon községek megnevezése, amelyekben a roma nemzeti kisebbséghez tartozó szlovák állampolgárok aránya eléri a lakosság legalább 20%-át, megegyezik a községek államnyelvi nevével.

A község és községrész kezdetét és végét jelző közúti jelzőtáblák kihelyezése az egyes közútkezelő társaságok hatáskörébe tartozik. A közutakról szóló 135/1961. sz. törvény 3d. § (1) – (3) bekezdései szerint (a továbbiakban „közúti törvény”) az autópályák, az autóutak és az I. rendű utak – a tranzitterületen és községeken áthaladó útszakaszaikat beleértve – az állam

---

⁵³ A 215/1995. sz. törvény.

tulajdonát képezik, ha külön jogszabály⁵⁴ másként nem rendelkezik. Az állami közbeszerzés keretében külön jogszabály szerinti koncessziós szerződés alapján épült autópályák és I. rendű utak (a továbbiakban „koncessziós utak”) állami tulajdonban vannak. A II. és III. rendű utak a megyei önkormányzat tulajdonát képezik, ha külön törvény másként nem rendelkezik. A II. és III. rendű utak tranzitterületen áthaladó útszakaszai az állam tulajdonát képezik. A helyi közutak a községek tulajdonát képezik. A helyi nem motoros közlekedésre szolgáló utak az állam, a kerületi önkormányzat, a község vagy más jogi vagy természetes személyek tulajdonában vannak.

A közúti törvény 3d. § (5) bek. a)–g) pontjai szerint a közútkezelést a következő szervezetek végzik:

- a) az állami tulajdonú autópályák és közutak jóváhagyott fejlesztési tervében szereplő autópályák, autóutak és közutak esetében – a tranzitterületen áthaladó útszakaszok és koncessziós utak kivételével – a Nemzeti Autópálya-kezelő Társaság⁵⁵;
- b) az állami tulajdonú közutak esetében – a tranzitterületen áthaladó útszakaszok kivételével – a minisztérium által erre a célra létrehozott jogi személyek⁵⁶;
- c) a kerületi önkormányzat tulajdonában álló közutak vagy a nem motoros közlekedésre szolgáló helyi utak esetében a kerületi önkormányzat, esetleg az általa erre a célra alapított vagy létrehozott jogi személyek;
- d) a község tulajdonában álló, a településen áthaladó útszakaszok, a helyi közutak és a község tulajdonában álló kiszolgáló és üzemi utak esetében a község, esetleg az általa erre a célra alapított vagy létrehozott jogi személyek, ha külön jogszabály⁵⁷ másként nem rendelkezik;
- e) az állami tulajdonú kiszolgáló és üzemi utak esetében⁵⁸ azok a jogi személyek, amelyek az utat kizárólag vagy jellemzően használják;
- f) tranzitterületen áthaladó útszakaszok esetében a közúti hatósággal és a határátkelőhelyhez vezető autópálya vagy közút kezelőjével kötött megállapodást követően az illetékes vámhivatalok;
- g) koncessziós utak esetében a koncesszióval rendelkező cég a koncessziós határidőn belül.

A fenti közútkezelők kötelesek biztosítani a 35/2023. sz. kormányrendeletben szereplő község kisebbségi nyelvű megnevezésének feltüntetését a község és községrész kezdetét és végét jelző közúti jelzőtáblákon.

Az e rendeletben szereplő községekben a 184/1999. sz. törvény 4. § (1) bek. értelmében a közigazgatási szervek épületein a **község államnyelvi neve** mellett a **kisebbségi nyelvű megnevezést** is feltüntetik. A 184/1999. sz. törvény 2. § (6) bek. szerint a rendeletben szereplő községekben a **közigazgatási szerv megnevezését** az államnyelvű név mellett kisebbségi nyelven is feltüntetik. A 184/1999. sz. törvény 7c. § (4) bek. szerint a törvény 2. § (6) bek. szerinti rendelkezése nem alkalmazandó, ha a közigazgatási szerv kisebbségi nyelvű megnevezése megegyezik az államnyelvi névvel.

---

⁵⁴Például a községi önkormányzatok vagyonáról szóló 138/1991. sz. SZNT-törvény 2. §, a Nemzeti Autópálya-kezelő Társaságról szóló, valamint a közutakról szóló 135/1961. sz. törvényt (közúti törvény) módosító 639/2004. sz. törvény

⁵⁵639/2004. sz. törvény.

⁵⁶A közigazgatás költségvetési feltételeiről és egyes törvények módosításáról szóló 523/2004. sz. törvény 21. §-a.

⁵⁷A 147/2021. sz. törvénnyel módosított, a Szlovák Köztársaság fővárosáról, Pozsonyról szóló 377/1990. sz. SZNT-törvény 7c. §-a.

⁵⁸Például az állami vállalatokról szóló, a 304/1995. sz. SZNT-törvénnyel módosított 111/1990. sz. törvény 6. §

A 35/2023. sz. kormányrendeletben szereplő községekben a 184/1999. sz. törvény 4. § (1) bek. értelmében a kisebbségi nyelven kiadott határozatokon a község államnyelvű neve mellett a község kisebbségi nyelvű megnevezését is feltüntetik⁵⁹.

A 184/1999. sz. törvény szerint a község kisebbségi nyelvű megnevezése a vasútállomás, autóbusz-állomás, repülőtér és kikötő megjelölésekor is feltüntethető. A 184/1999. sz. törvény 7c. § (5) bek. szerint a törvény 4. § (1)–(4) bekezdéseinek rendelkezései nem alkalmazandók, ha a község kisebbségi nyelvű megnevezése megegyezik az államnyelvi névvel.

Ad 5

A községi önkormányzatokról szóló törvény 2b. § (1)–(6) bekezdései szerint:

1. közterület az utca, tér, park, piacér és más, a nyilvánosság számára korlátozás nélkül hozzáférhető terület, amely a tulajdoni viszonyokra tekintet nélkül általános használatra szolgál, ha külön törvény másként nem rendelkezik;
2. ha a községben több utca vagy egyéb közterület található, minden utca vagy más közterület saját névvel rendelkezik;
3. az utcák és egyéb közterületek nevének meghatározásakor figyelembe veszik az adott község történelmét, nem élő, jelentős személyiségeit, tárgyait stb. Nem adható élő személyre utaló, hosszú, foglalt, a jó erkölcsöt, vallási vagy nemzeti érzést sértő, nyelvileg helytelen, a község történelméhez nem illeszkedő név. Nem lehet elnevezni utcát vagy egyéb közterületet az 1939–1945 közötti Szlovák Köztársaság vagy a fasiszta vagy a náci ideológián vagy a kommunista ideológián alapuló rendszer képviselőiről; ez alól kivételt képeznek az említett rezsimek azon képviselői, akik bekapcsolódtak az adott rendszer elleni ellenállásba. Ha kétség merül fel azzal kapcsolatban, hogy az adott személy az 1939–1945 közötti Szlovák Köztársaság vagy a fasiszta vagy a náci ideológián vagy a kommunista ideológián alapuló rendszer képviselőjének minősül-e, az illetékes szerv a Nemzeti Emlékezet Intézetéhez fordul, amely 90 napon belül köteles megküldeni állásfoglalását. Ebben egyúttal megítéli, hogy a szóban forgó személy részt vehetett-e az 1939–1945 közötti Szlovák Köztársaság vagy a fasiszta vagy a náci ideológián alapuló rendszer elleni antifasiszta vagy más ellenállásban, vagy a kommunista rendszer elleni ellenállásban;
4. a 35/2023. sz. kormányrendeletben szereplő községekben az utcák és egyéb közterületek nemzeti kisebbségi nyelvű megnevezését a 184/1999. sz. törvény szabályozza;
5. az utcák és egyéb közterületek névvel való megjelölését a község saját költségére biztosítja;
6. az építmény (ingatlan) tulajdonosa az utcanévtábla elhelyezését tűrni köteles.

A községi önkormányzatokról szóló törvény 4. § (5) bek. a) pont 1. alpontja:

- helyi önkormányzati hatáskörében eljárva a község rendeletben szabályozza az utcák és más közterületek nevét és a névváltoztatást.

A 184/1999. sz. törvény 4. § (5) bek. szerint a 35/2023. sz. kormányrendeletben szereplő község saját területén az utcanéveket és más helyi földrajzi megjelöléseket (például helyi épületek, műemlékek, folyók, parkok, erdők megjelölését stb.) kisebbségi nyelven is feltüntetheti. A jogszabályok megkülönböztetik egyrészt az *utca nevé*t, amely államnyelvű és amelyre a községi

---

⁵⁹ A közigazgatási eljárásban kisebbségi nyelven kiadott határozatokkal kapcsolatos részletesebb tájékoztatás e módszertani útmutató VIII. cikk 4. pontjában található.

önkormányzatokról szóló törvény vonatkozik, másrészt pedig az *utca kisebbségi nyelvű megnevezését*, amelyet a 184/1999. sz. törvény szabályoz.

Az utcaneveket az utcák és más közterületek megjelölésének és az épületek számozásának részletszabályairól szóló (a 453/2001. sz. törvénnyel módosított községi önkormányzatokról szóló törvény 27a. § (1) bek. alapján kiadott) 31/2003. sz. belügyminisztériumi rendelet szabályozza részletesebben. Az utcák nemzeti kisebbségi nyelvű megjelölését és más helyi földrajzi kisebbségi nyelvű megjelöléseket a belügyminisztériumi rendelet 3. § (3) bek. szabályozza, e szerint az utcák kisebbségi nyelvű megnevezése rendszerint ugyanazon a tájékoztató táblán az államnyelvi utcanév alatt szerepel; ugyanez vonatkozik az utcák további tájékoztató adatokkal történő kisebbségi nyelvű megjelölésére is. Az utca kisebbségi nyelvű megjelöléséről és más kisebbségi nyelvű földrajzi megjelölésekről a község dönt. A községi önkormányzatokról szóló törvény 11. § (4) bek. részletezi a községi képviselő-testület döntési jogkörébe tartozó területeket, ezek között a kisebbségi nyelvű megjelölések ügye nem szerepel. A községi képviselő-testület azonban a statútumban fenntarthatja magának az adott ügyben való döntés jogát.

Ad 6

A földrajzi objektumok meghonosodott és elterjedt kisebbségi nyelvű megnevezéseinek használata kapcsán a 184/1999. sz. törvény a geodéziai és kartográfiai törvény 18. §-ára hivatkozik. E rendelkezések megtalálhatók e módszertani útmutató IV. rész 22. pontjában, amely részletesebben foglalkozik a standardizált földrajzi nevekkal.

A 184/1999. sz. törvény e területet szabályozó rendelkezése a geodéziai és kartográfiai törvényre hivatkozik, ugyanakkor a geodéziai és kartográfiai törvény e területet szabályozó rendelkezése is hivatkozik a 184/1999. sz. törvényre. E törvényi rendelkezések alapján a standardizált földrajzi nevek területét értelemszerűen a geodéziai és kartográfiai törvény, a földrajzi objektumok meghonosodott és elterjedt kisebbségi nyelvű megnevezéseit pedig a 184/1999. sz. törvény szabályozza.

A földrajzi objektumok meghonosodott és elterjedt kisebbségi nyelvű megnevezései a 184/1999. sz. törvény 4. § (6) bek. szerint a következő speciális területeken tüntethetők fel: szakmai publikációk, sajtó, más tömegkommunikációs eszközök és a közigazgatási szervek hivatali tevékenysége.

Ezzel összefüggésben meg kell jegyezni, hogy a közoktatási törvény 13. § (3) bek. a)–c) pontjai szerint a nemzeti kisebbséghez és etnikai csoportokhoz tartozó gyermekeknek és tanulóknak a törvény 12. § (3) bek. szerinti anyanyelvi oktatáshoz való jogával összhangban a kisebbségi nyelven kiadott tankönyvekben, oktatási segédanyagokban és munkafüzetekben a földrajzi neveket a következő módon kell feltüntetni:

- a) a meghonosodott és elterjedt kisebbségi nyelvű földrajzi neveket két nyelven, mégpedig először az adott nemzeti kisebbség nyelvén, ezt követően zárójelben vagy törtvonallal elválasztva államnyelven úgy, ahogyan azt a 2002 és 2006 között jóváhagyott tankönyvekben használták;
- b) a kartográfiai kiadványokban államnyelven;
- c) a földrajzi nevek összefoglaló áttekintése a tankönyv végén kisebbségi nyelven és államnyelven szótár formájában szerepel.

XII. cikk

Az életet, egészséget, biztonságot vagy vagyont fenyegető veszélyre figyelmeztető tájékoztatás

A 184/1999. sz. törvény 4. § (7) bek. első mondatával összhangban a 35/2023. sz. kormányrendeletben szereplő községben a szlovák állampolgárok életét, egészségét, biztonságát vagy vagyonát fenyegető veszélyre figyelmeztető információkat a nyilvánosság számára elérhető helyeken az államnyelv mellett kisebbségi nyelven is közlik. Ez a törvényi kötelezettség minden alanyra, tehát minden jogi és természetes személyre vonatkozik, egyúttal az e rendelkezés szerinti, a nyilvánosság számára elérhető helynek minősül a 35/2023. sz. kormányrendeletben szereplő község területén található minden közterület, így például: az utcák, terek, a közigazgatási szervek épületei, üzletek, éttermek, sportpályák, parkok és az ilyen község külterületén található közterületek is.

A szlovák állampolgárok életét, egészségét, biztonságát vagy vagyonát fenyegető veszélyre figyelmeztető információk megjelenhetnek például a közlekedési táblák és forgalomirányító berendezések, a tűzvédelem, az építésügy, a munkabiztonság és munkavédelem, a közegészségügy, a gyógyszerügyi ellátás, az állategészségügy és élelmiszerbiztonság, a környezetvédelem, a fogyasztóvédelem és a személyes adatok védelme területén (bővebb információkat a kisebbségi nyelvek használatáról szóló 184/1999. sz. törvény 4. § (6) bek. alkalmazásához megfogalmazott iránymutatás tartalmaz⁶⁰).

Az államnyelvtörvény 8. § (6) bek. szerint államnyelvűek a főként az árusítóhelyeken, sportlétesítményekben, vendéglátóipari egységekben, az utcákon, az utak mellett és felett, a repülőtereken, az autóbusz-állomásokon és vasútállomásokon, valamint a tömegközlekedési eszközökön elhelyezett, a nyilvánosság tájékoztatására szánt feliratok, reklámok és közlemények. A 35/2023. sz. kormányrendeletben szereplő községekben a nyilvánosság tájékoztatására szánt, kisebbségi nyelven és államnyelven közzétett feliratokban, közleményekben és a reklámokban a szövegek sorrendje nincs meghatározva. A szlovák állampolgárok életét, egészségét, biztonságát vagy vagyonát fenyegető veszélyre figyelmeztető információk betűméretét, színét és típusát jogszabály külön nem szabályozza.

Amennyiben a szlovák állampolgárok életét, egészségét, biztonságát vagy vagyonát fenyegető veszélyre figyelmeztető információ mintáját központi államigazgatási szerv készíti el, akkor el kell készítenie a mintát az egyes kisebbségi nyelveken is. Amennyiben az ilyen információ mintáját törvény vagy más alacsonyabb szintű jogszabály szabályozza, annak tartalmaznia kell a mintát az egyes kisebbségi nyelveken is. Amennyiben az ilyen információ mintáját a közigazgatási szerv maga biztosítja, akkor a minta kisebbségi nyelvű elkészítéséért is felelős. A közigazgatási szerv ezzel összefüggésben a 184/1999. sz. törvény 7a. § (1) bek. szerint szakmai és módszertani segítséget kérhet a kormányhivaltaltól.

XIII. cikk

A nyilvánosság kisebbségi nyelvű tájékoztatására szolgáló feliratok és közlemények

A 184/1999. sz. törvény 4. § (7) bek. második mondatával összhangban a nyilvánosság tájékoztatására szánt minden felirat és közlemény, különösen az árusítóhelyeken, sportlétesítményekben, vendéglátóipari egységekben, az utcákon, az utak mellett és felett, a repülőtereken, az autóbusz-állomásokon és vasútállomásokon kisebbségi nyelven is közölhető.

⁶⁰https://www.narodnostnemensiny.vlada.gov.sk/site/assets/files/3780/usmernenie_k_aplikacii_4_ods_6_zakona_c_184-1999_z_z_o_pouzivani_jazykov_narodnostnych_mensin-1.pdf.

Ilyen felirat és közlemény a közúti közlekedés résztvevőinek szánt közlekedési táblákon közölt tájékoztatás, ideértve a község megjelölését és más meghonosodott és elterjedt kisebbségi nyelvű földrajzi neveket. Erre a rendelkezésre a 35/2023. sz. kormányrendeletben szereplő községekre korlátozódó területi hatály nem vonatkozik. A szóban forgó feliratokra és közleményekre ugyancsak az államnyelvtörvény 8. § (6) bek. vonatkozik, melynek szövege a XII. cikkben szerepel. Ugyancsak érvényes, hogy a nyilvánosság tájékoztatására szánt kisebbségi nyelvű feliratok és közlemények betűméretét, színét és típusát jogszabály külön nem szabályozza. A fenti rendelkezés utolsó mondata szerint a 184/1999. sz. törvény szerinti községekben, ahol a hivatalos érintkezésben a kisebbségi nyelvet használják, a nyilvánosság tájékoztatására szánt államnyelvű és kisebbségi nyelvű feliratokon, közleményeken, valamint a reklámokban a szövegek sorrendje nincs meghatározva. Ez azt jelenti, hogy a 35/2023. sz. kormányrendeletben szereplő községekben a kisebbségi nyelvű szöveg az első helyen is szerepelhet.

Az államnyelvtörvény 8. § (7) bek. szerint a (6) bek. szerinti kötelezettség nem vonatkozik kereskedelmi névre, védjegyre, a Szlovák Köztársaságnak vagy az Európai Unió más tagállamának vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló Egyezmény szerződő államának hatályos törvényei szerint bejegyzett vagy nyilvántartásba vett intézménynévre. Ez a kötelezettség nem vonatkozik továbbá a nyilvánosság tájékoztatására szánt felirat, reklám és közlemény részét képező utónévre és családi névre, valamint egyes általánosan használt idegen nyelvű kifejezésekre, amelyek reklámszövegben rendszerint a kereskedelmi névvel együtt fordulnak elő, és amelyek a legszélesebb nyilvánosság számára ismertek és a reklám részét képezik.

XIV. cikk

Az emlékművek és emléktáblák kisebbségi nyelvű feliratai

A 184/1999. sz. törvény 4. § (8) bek. szerint az emlékműveken és az emléktáblákon a feliratokat az államnyelv mellett kisebbségi nyelven is fel lehet tüntetni. Nem minősül emlékműnek a sírkő, a fejfa és a sírtábla. A szóban forgó rendelkezés az államnyelvtörvényre hivatkozik, amelynek 5. § (7) bek. úgy rendelkezik, hogy az emlékművek és emléktáblák feliratait államnyelven tüntetik fel. Ha más nyelvű szöveget is tartalmaznak, az csak az államnyelvű szöveg után következhet, és tartalmilag azzal azonosnak kell lennie. A más nyelvű szöveg az államnyelvű szöveggel azonos vagy kisebb betűméretű. Az építető a kulturális minisztériumtól kötelező érvényű állásfoglalást kérhet arra vonatkozóan, hogy az emlékművön, emléktáblán szereplő felirat összhangban van-e az államnyelvtörvénnyel. Ez a rendelkezés nem vonatkozik a külön jogszabály szerinti védelem alatt álló emlékműveken és emléktáblákon található történelmi feliratokra.⁶¹ A 35/2023. sz. kormányrendeletben szereplő községekben a kisebbségi nyelvű és államnyelvű szöveget is tartalmazó emlékművek és emléktáblák esetében a szövegek sorrendje nincs meghatározva.

XV. cikk

Kisebbségi nyelvű jogszabályok

A 184/1999. sz. törvény 4. § (9) bek. első mondata szerint a 35/2023. sz. kormányrendeletben szereplő községben a közigazgatási szerv saját hatáskörében kérelemre az államnyelv mellett kisebbségi nyelven is biztosítja a jogszabályokról szóló tájékoztatást. A szóban forgó rendelkezés az államnyelvtörvényre hivatkozik, melynek 3. § (2) bek. a) pontja szerint

---

⁶¹ A 479/2005. sz. törvénnyel módosított, a műemlékvédelemről szóló 49/2002. sz. törvény.

államnyelven hirdetik ki a törvényeket, a kormányrendeleteket és a jogszabályokat – ideértve a helyi önkormányzati szervek rendeleteit is –, adják ki a határozatokat és egyéb közokiratokat; ez nem érinti a nemzeti kisebbségi nyelveknek és az idegen nyelveknek a 184/1999. sz. törvény és a közoktatási törvény szerinti használatát.

A jogszabályokról szóló kisebbségi nyelvű tájékoztatás szóban vagy írásban igényelhető. Az igényelt tájékoztatás lehet szóbeli és írásbeli attól függően, hogyan terjesztette azt elő a szlovák állampolgár. A tájékoztatás megvalósulhat a jogszabály szövegének rendelkezésre bocsátásával vagy a jogszabályban előírt szükséges ügymenet magyarázatával.

A 184/1999. sz. törvény 4. § (9) bek. második mondata szerint a 35/2023. sz. kormányrendeletben szereplő község a saját hatáskörében kiadott önkormányzati rendeleteit az államnyelvű szöveg mellett kisebbségi nyelven is kiadhatja, ilyen esetben az államnyelvű szöveg az irányadó.

XVI. cikk

Helyi népszavazás a község megnevezésének megváltoztatásáról

A 184/1999. sz. törvény 4a. § (1) és (2) bek. szerint a 35/2023. sz. kormányrendeletben szereplő község lakosai szavazással dönthetnek a község kormányrendeletben meghatározott kisebbségi nyelvű megnevezésének megváltoztatásáról. A község kisebbségi nyelvű megnevezésének megváltoztatásáról szóló helyi népszavazásra a községi önkormányzatokról szóló törvény 11a. § (1) bek. d) pontja vonatkozik, amely szerint a községi képviselő-testület helyi népszavazást ír ki, ha a község megnevezésének megváltoztatásáról van szó. A község megnevezésének megváltoztatásáról szóló helyi népszavazás részleteit lásd a módszertani útmutató IV. cikk 19. és 20. pontjában.

XVII. cikk

A kisebbségi nyelv használata a bíróságok előtt folyó eljárásban és más területeken

A 184/1999. sz. törvény 5. § (1) bek. értelmében a kisebbségi nyelv bíróságok előtti eljárásokban való használatának jogát külön törvények is szabályozzák, például a Keretegyezmény a Nemzeti Kisebbségek Védelméről (160/1998. sz. külügyminisztériumi közlemény), a nyelvi karta, a 160/2015. sz. polgári perrendtartás 155. §-a, a 301/2005. sz. büntetőeljárás törvény 2. §-a, a vallásszabadságról, valamint az egyházak és vallási közösségek jogállásáról szóló 308/1991. sz. törvény 5. § (1) bek. e) pontja, a Szlovák Köztársaság Alkotmánybíróságának szervezetéről, az előtte folyó eljárásról és az alkotmánybírák jogállásáról szóló 314/2018. sz. törvény 38. §-a, az utónévről és a családi névről szóló 300/1993. sz. törvény 2. § (1) bek., az anyakönyvekről szóló 154/1994. sz. törvény 16. §, 19. § (3) és (4) bekezdései, a kiadókról, a média- és audiovizuális nyilvántartásról, valamint egyes törvények módosításáról szóló 265/2022 sz. törvény, az információkhoz való szabad hozzáférésről szóló 211/2000. sz. törvény (az információszabadságról szóló törvény) 6. § (5) bek., a Szlovák Rádióról és Televízióról szóló 532/2010. sz. törvény 5. § (1) bek. g) pontja.

XVIII. cikk

Az óvodai nevelés, az alapiskolák, a középiskolák és a kultúra területe

A 184/1999. sz. törvény 5. § (2) bek. szerint a 2. § (1) bek.⁶² az óvodai nevelés, az alapiskolák, a középiskolák és a kultúra területére nem vonatkozik. A kisebbségi nyelv e területeken való használatát külön törvények szabályozzák. A rendelkezéshez kapcsolódó, külön törvényekre vonatkozó hivatkozásban például az állami tanügyigazgatásról és az iskolai önkormányzatiságról szóló 596/2003 sz. törvény és természetesen a területet elsődlegesen szabályozó közoktatási törvény szerepel.

XIX. cikk **Egészségügyi és szociális terület**

A 184/1999. sz. törvény 5. § (3) bek. szerint a nemzeti kisebbséghez tartozó szlovák állampolgárságú személy a 35/2023 sz. kormányrendeletben szereplő községben az egészségügyi intézmények, a szociális intézmények vagy a gyermekvédelmi intézmények személyzetével folytatott kommunikáció során használhatja a kisebbségi nyelvet. Az előző mondat szerinti egészségügyi, szociális és gyermekvédelmi intézmény lehetővé teszi a kisebbségi nyelvnek a törvény és külön törvények szerinti használatát, amennyiben az adott intézmény feltételei azt megengedik.

Az egészségügyi és szociális ellátásban a nyelvhasználatot az államnyelvtörvény 8. § (4) bekezdése is szabályozza, amely szerint az egészségügyi és szociális intézményekben az ügyvitel nyelve az államnyelv. Ezekben az intézményekben a személyzet a betegekkel vagy az ügyfelekkel rendszerint államnyelven érintkezik; ha olyan betegről vagy ügyfélről van szó, akinek anyanyelve az államnyelvtől eltérő nyelv, a beteggel vagy az ügyféllel olyan nyelven is lehet kommunikálni, amelyet a felek kölcsönösen megértenek. A személyzet tagjai nem kötelesek idegen nyelveket, sem valamely kisebbség nyelvét ismerni. Ha az adott intézmény a 35/2023. sz. kormányrendeletben szereplő községben működik, az adott kisebbséghez tartozó beteg vagy ügyfél a személyzettel az anyanyelvén kommunikálhat.

Az egészségügyi ellátásról, valamint az egészségügyi ellátással összefüggő szolgáltatásokról szóló 576/2004. sz. törvény 40.§ (6) bek. a) és b) pontjai szerinti művi meddővé tételt megelőző tájékoztatáson alapuló beleegyező nyilatkozat esetében az egészségügyi minisztérium jogszabályban rendelkezik arról, hogy a beleegyező nyilatkozat előtt milyen tájékoztatást kell nyújtani, valamint rendelkezik a nyilatkozat államnyelvű és kisebbségi nyelvű mintáiról. A fentieknek megfelelően az egészségügyi minisztérium 2014. április 1-jei hatállyal kiadta az 56/2014. sz. rendeletét, amely meghatározza a művi meddővé tételt megelőző tájékoztatás részleteit és az államnyelven és kisebbségi nyelveken kiadott megelőző tájékoztatáson alapuló beleegyező nyilatkozat mintáit. Ugyanígy a szóban forgó törvény általános tájékoztatást és a tájékoztatáson alapuló beleegyező nyilatkozatot érintő 6. § (2) bek. rendelkezése ugyancsak hivatkozik a 184/1999. sz. törvényre.

XX. cikk **A nyilvánosság tájékoztatása kisebbségi nyelven**

A 184/1999. sz. törvény 5a. §-a részletesen szabályozza a nyilvánosság kisebbségi nyelvű, az alábbi eszközökkel megvalósuló tájékoztatását:

- **hangosbeszélő vagy egyéb műszaki berendezés:**

---

⁶² Ha az egy nemzeti kisebbséghez tartozó, adott községben lakóhellyel rendelkező szlovák állampolgárságú személyek aránya két, egymást követő népszámláláson eléri a község lakosságának legalább 15%-át, e községben a hivatali érintkezés során joguk van a kisebbségi nyelvet használni.

a 184/1999. sz. törvény 5a. § (1) bek. szerint a helyi hangosbeszélő vagy egyéb műszaki berendezés segítségével közzétett, a nyilvánosság tájékoztatására szánt közleményeket a 35/2023. sz. kormányrendeletben szereplő községben az államnyelv mellett kisebbségi nyelven is közzé lehet tenni. Az államnyelvtörvény 5. § (4) bek. szerint az államnyelvű szöveg elhangzását követően a közlemények más nyelven is közzétehetők. Ez azt jelenti, hogy az ilyen közleményt először mindig államnyelven kell közzétenni, majd ezt követően lehet közzétenni kisebbségi nyelven is;

- **fontos információk közzététele a hivatali hirdetőtáblán, a község weboldalán és a község által kiadott időszak kiadványban:**

a 184/1999. sz. törvény 5a. § (2) bek. szerint a 35/2023. sz. kormányrendeletben szereplő község az államnyelvű szöveg mellett kisebbségi nyelven is közzéteszi a hivatali hirdetőtáblán, a község honlapján és az időszak kiadványokban⁶³ szereplő, alább részletezett fontos információkat:

- a) a községi önkormányzati szervek összetételéről és jogköreiről szóló tájékoztatás;
- b) azon jogszabályok, utasítások, útmutatók, értelmező állásfoglalások, amelyek alapján a község eljár és döntést hoz, vagy amelyek a természetes személyeknek és jogi személyeknek a községgel szembeni jogait és kötelezettségeit szabályozzák;
- c) az információszerzési lehetőség helye, ideje és módja, továbbá az arról szóló tájékoztatás, hogy a természetes személyek és jogi személyek hol nyújthatnak be kérelmet, javaslatot, bejelentést, panaszt vagy más beadványt;
- d) annak az ügymenetnek a leírása, amelyet a községnek be kell tartania minden kérelem, javaslat és más beadvány intézése során, beleértve a vonatkozó betartandó határidőket;
- e) a közigazgatási eljárási illetékeket⁶⁴ tartalmazó illetéktáblázat, amely illetékeket a község az elvégzett hatósági cselekményekért és eljárásokért beszed, valamint a közérdekű adatok szolgáltatásával kapcsolatos költségtérítésre vonatkozó táblázat;
- f) a közpénzzel való gazdálkodásról, valamint a községi vagyonnal való gazdálkodásról szóló tájékoztatás.

- **a nyilvánosság számára készült kisebbségi nyelvű alkalmi nyomdatermékek:**

a 184/1999. 5a. § (3) bek. szerint a nyilvánosság számára készült kulturális célú alkalmi nyomdatermékeket, képtári, múzeumi, könyvtári katalógusokat, mozik, színházak, koncertek és egyéb kulturális rendezvények programjait a 35/2023. sz. kormányrendeletben szereplő községben ki lehet adni kisebbségi nyelven, az alapinformációkat azonban államnyelven is fel kell tüntetni. A rendelkezés szerint az alapinformáció olyan rövid tájékoztatás, amely tartalmazza a rendezvény címét, idejét, helyét és tartalmát. Ezeket az információkat államnyelven is fel kell tüntetni, ugyanakkor nincs meghatározva, hogy az államnyelvű szöveg milyen terjedelmű legyen, és milyen legyen az államnyelvű és a kisebbségi nyelvű szöveg betűmérete.

XXI. cikk

Információk terjesztése és befogadása kisebbségi nyelven a televíziós és rádiós műsorszórásban

A 184/1999. sz. törvény 5b. § szerint a nemzeti kisebbséghez tartozó szlovák állampolgárságú személyeknek joguk van a Szlovák Rádió és Televízió közvetítésével információkat terjeszteni

⁶³A kiadókról, a média- és audiovizuális nyilvántartásról, valamint egyes törvények módosításáról szóló 265/2022 sz. törvény 2. § (4) bek.

⁶⁴A közigazgatási illetékekről szóló 145/1995. sz. törvény.

és befogadni kisebbségi nyelven. A regionális és helyi televíziós vagy rádiós műsorszórás kisebbségi nyelveken külön törvényben meghatározott feltételek mellett valósul meg.⁶⁵

A Szlovák Rádióról és Televízióról szóló 532/2010. sz. törvény 5. § (1) bek. e) pont 4. alpontja és g) pontja szerint a kisebbségi műsorszórás területén a Szlovák Rádió és Televízió az alábbi feladatokat látja el:

- a műsorszolgáltatás keretében sugárzott programokban a közérdekű programok vannak többségben; közérdekű műsor alatt a műsorszolgáltató vételkörzetében a hallgatók vagy nézők tájékozódási és kulturális szükségleteinek kielégítésére irányuló műsor értendő, mégpedig különösen: 4. az olyan program, amely a szlovák nemzeti kultúrát vagy a nemzeti kisebbségek és etnikai csoportok kultúráját, életét és véleményét mutatja be;
- az SZK területén élő nemzeti kisebbségek és etnikai csoportok nyelvén készült, tartalmilag és regionálisan kiegyensúlyozott műsorok sugárzása a szlovákiai lakosságnak a legutolsó népszámlálás szerinti nemzetiségi és etnikai összetételét tükröző időtartamban; a nemzeti kisebbségek és etnikai csoportok számára készülő műsorok gyártásának és terjesztésének biztosítására a Szlovák Rádió és Televízió belül önálló szervezeti egységeket hoz létre. Az SZK területén élő nemzeti kisebbségek és etnikai csoportok nyelvén készült, tartalmilag és regionálisan kiegyensúlyozott műsoroknak a szlovákiai lakosság legutolsó népszámlálás szerinti nemzetiségi és etnikai összetételét tükröző időtartamban történő sugárzását előíró kötelezettség vonatkozik a rádióadásra (az erre kijelölt műsorszolgáltatás útján), az önálló webhely útján történő sugárzásra és a televíziós adásokra, mégpedig munkanapokon legalább napi 120 percben úgy, hogy éves szinten valamennyi televíziós csatornán legalább 500 órányi műsor kerüljön adásba (az érvényes jogszabályok értelmében megállapított óraszámokat a Szlovák Rádió és Televízió 2024-ig kell elérnie).

XXII. cikk

A kisebbségi nyelvhasználat feltételeinek megteremtése

A 184/1999. sz. törvény 7. § (1) bek. szerint a közigazgatási szerv és alkalmazottai a hivatali érintkezésben kötelesek az államnyelvet használni, valamint az e törvény és külön törvények által meghatározott feltételek mellett a kisebbségi nyelvet is használják. A közigazgatási szerv és alkalmazottai nem kötelesek ismerni a kisebbségi nyelvet.

Ezzel összefüggésben meg kell jegyezni, hogy az állami szolgálatról szóló 55/2017. sz. törvény (a továbbiakban „állami szolgálatról szóló törvény”) 38. § (1) bek. e) pontja szerint az állami szolgálatba történő felvétel egyik feltétele az államnyelv ismerete. A hivatkozott törvény 38. § (2) bek. b) és c) pontjai szerint az állami szolgálatba történő felvétel további feltétele valamely idegen nyelv ismerete, ha ezt a szolgálati hivatal az állami szolgálat követelményeként előírja, illetve további olyan követelmények teljesítése, amelyeket jogszabály vagy a szolgálati hivatal az adott munkaköri leírás szerint az állami szolgálat rendes ellátásához szükségesnek minősít. Az állami tisztviselők képzésének részletszabályait tartalmazó 126/2017. sz. kormányrendeletnek az egyes kompetenciafejlesztési területeket részletező 4. § (2) bek. szerint a nyelvi kompetenciafejlesztés a következő nyelvek szinten tartására és fejlesztésére irányul: a) államnyelv és b) idegen nyelv főként azon állami tisztviselők csoportja esetében, akik számára az idegen nyelv ismerete az állami tisztviselő munkaköri leírásból következik, vagy *a kisebbségi nyelv azon állami tisztviselők csoportja esetében, akik az állami szolgálatot a 35/2023. sz. kormányrendeletben szereplő községben látják el.* A fenti szakasz (2) bek. szerint

---

⁶⁵Például a médiaszolgáltatásokról és egyéb törvények módosításáról szóló 264/2022. sz. törvény (médiaszolgáltatásokról szóló törvény).

a közigazgatási szerv a 35/2023. sz. kormányrendeletben szereplő községben köteles az e törvény és külön törvények szerinti kisebbségi nyelvhasználat feltételeit megteremteni. Ez a rendelkezés szorosan összefügg a törvény további rendelkezéseivel, különösen a 2. § (3) bek. harmadik mondatával, amely szerint a közigazgatási szerv megteremti az első mondat szerinti jogok érvényesítéséhez szükséges megfelelő feltételeket, miközben meghatározhat kisebbségi nyelvű ügyintézésre fenntartott időt.

A kisebbségi nyelvet ismerő munkatársak alkalmazása nem az egyedüli módja annak, hogy biztosított legyen a kisebbségi nyelv használata az érintett közigazgatási szervvel folytatott kommunikációban. Amennyiben a közigazgatási szervnek objektív okok miatt nincs lehetősége kisebbségi nyelvet ismerő szakembert alkalmazni, a közigazgatási szerv más módon biztosítja a kisebbségi nyelv használatának lehetőségét. A kisebbségi nyelv ismerete az alkalmazott számára előnyt jelent. Részletesebben lásd a módszertani útmutató VIII. cikk 2. pontját. A 184/1999. sz. törvény 1. § (2) bek. rendelkezéseivel összhangban kisebbségi nyelven folyó kommunikáció esetében a közigazgatási szerv alkalmazottainak a nemzeti kisebbséghez tartozó szlovák állampolgárokkal folytatott kommunikáció során az adott kisebbségi nyelv kodifikált vagy standard változatát kell használniuk.⁶⁶A kisebbségi nyelvű szakterminológia használata során ajánlott a kisebbségi kormánybiztos weboldalán közzétett terminológiai szótárakból kiindulni⁶⁷.

XXIII. cikk

A kisebbségi nyelv használata az önkormányzati rendőrség szolgálati érintkezésében

A 184/1999. sz. törvény 7. § (3) bek. szerint a 35/2023. sz. kormányrendeletben szereplő községben az önkormányzati rendőrségnél szolgálati érintkezésben az államnyelv mellett a kisebbségi nyelvet is lehet használni, amennyiben a jelenlevők azzal egyetértenek. A szolgálati érintkezéssel kapcsolatban részletesebb tájékoztatást e módszertani útmutató V. cikk 25. pontja tartalmaz.

XXIV. cikk

A kisebbségi nyelvhasználat az SZK fegyveres erőivel, a fegyveres rendvédelmi testületekkel, más fegyveres testületekkel, a Tűzoltó és Műszaki Mentő Szolgálattal, valamint az önkormányzati rendőrséggel folytatott kommunikáció során

Ha az SZK fegyveres erőinek tagjai, a fegyveres rendvédelmi testületek és más fegyveres testületek tagjai és a Tűzoltó és Műszaki Mentő Szolgálat, valamint az önkormányzati rendőrség tagjai ismerik a kisebbségi nyelvet, a 184/1999. sz. törvény 7. § (4) bek. értelmében a 35/2023 sz. kormányrendeletben szereplő községben a nemzeti kisebbséghez tartozó szlovák állampolgárságú személyekkel folytatott kommunikáció során használhatják a kisebbségi nyelvet. Az SZK fegyveres erőiről, a fegyveres rendvédelmi testületekről és más fegyveres testületekről, a Tűzoltó és Műszaki Mentő Szolgálatról, valamint az önkormányzati rendőrségről részletesebb tájékoztatást a módszertani útmutató IV. cikk 25. pontja tartalmaz.

XXV. cikk

A kormányhivatalnak a kisebbségi nyelvhasználat területét érintő hatásköre

---

⁶⁶ A kodifikált és standard nyelv fogalmának részletesebb kifejtését lásd e módszertani útmutató IV. cikk 4. és 5. pontjaiban.

⁶⁷ <https://www.narodnostnemensiny.vlada.gov.sk/odborne-terminologicke-slovniky-v-jazykoch-narodnostnych-mensin/>.

A kormányhivatalnak a kisebbségi nyelvhasználat területét érintő hatáskörét⁶⁸ a 184/1999. sz. törvény 7a. § szabályozza. Ennek (1) bek. szerint a kormányhivatal szakmai és módszertani segítséget nyújt a közigazgatási szervek, valamint a rendvédelmi és mentőszolgálati testületek szervezeti egységei számára e törvény végrehajtása során.

A (2) bek. szerint a kormányhivatal kétéves időközönként jelentést terjeszt a Szlovák Köztársaság Kormánya elé a kisebbségi nyelvek használatának helyzetéről a Szlovák Köztársaság területén. A jelentéssel kapcsolatban, annak benyújtása előtt állást foglal a Kormány Emberi Jogi, Nemzeti Kisebbségi és Nemek Közötti Egyenlőségi Tanácsa.⁶⁹ A (3) bek. szerint a jelentés elkészítéséhez a kormányhivatal jogosult arra, hogy a közigazgatási szervektől tájékoztatást és írásos háttéranyagokat kérjen a hatáskörükbe tartozó területeken érvényesülő kisebbségi nyelvhasználatról. A szlovákiai kisebbségi nyelvek használatát értékelő jelentések szlovák és angol nyelven a kisebbségi kormánybiztos weboldalán érhetők el.⁷⁰

XXVI. cikk **Közigazgatási szabályszegések**

A 184/1999. sz. törvény 7b. § (1) bek. szerint a kisebbségi nyelvhasználat területén közigazgatási szabályszegést követ el az a közigazgatási szerv, amely a 35/2023 sz. kormányrendeletben szereplő községben:

- a) nem teszi lehetővé nemzeti kisebbséghez tartozó szlovák állampolgárságú személy számára a kisebbségi nyelven történő kommunikációt a szóbeli és írásbeli érintkezés során, vagy erről a lehetőségről őt nem tájékoztatja (2. § (3) bek.)⁷¹;
- b) kérés ellenére nem ad ki nemzeti kisebbséghez tartozó szlovák állampolgárságú személynek határozatot és születési anyakönyvi kivonatot, házassági anyakönyvi kivonatot, halotti anyakönyvi kivonatot kisebbségi nyelven is (2. § (4) és (5) bek.)⁷²;
- c) nem tünteti fel saját megnevezését székhelyének épületén kisebbségi nyelven is (2. § (6) bek.)⁷³;

---

⁶⁸ Az SZK Kormányhivatala Szervezeti és Működési Szabályzatának 5. cikk (2) bek. e) pont 4. alpontja szerint a nemzeti kisebbségi nyelvek használatáról szóló 184/1999. sz. törvény által előírt feladatok teljesítéséről a Szolgálati Hivatal főtitkára gondoskodik.

Az SZK Kormányhivatala Szervezeti és Működési Szabályzatának 24. cikk (2) bek. e) pontja szerint a Szolgálati Hivatal Főtitkársága a kisebbségi kormánybiztosi hivatallal együttműködve biztosítja különösen a kisebbségi nyelvhasználati törvény szerinti beadványok ügyintézését.

Az SZK Kormányhivatala Szervezeti és Működési Szabályzatának 24. cikk (2) bek. f) pontja szerint a Szolgálati Hivatal Főtitkársága tevékenysége ellátása során a kisebbségi kormánybiztosi hivatallal együttműködve biztosítja különösen a nemzeti kisebbségi nyelvek használatáról szóló törvény végrehajtásához szükséges szakmai és módszertani segítséget a közigazgatási szervek, valamint a rendvédelmi és mentőszolgálati testületek szervezeti egységei számára.

Az SZK Kormányhivatala Szervezeti és Működési Szabályzatának 24. cikk (2) bek. g) pontja szerint a Szolgálati Hivatal Főtitkársága tevékenysége ellátása során a kisebbségi kormánybiztosi hivatallal együttműködve biztosítja, hogy két évente jelentés készüljön a kisebbségi nyelvek használatának helyzetéről a Szlovák Köztársaság területén, és a kormányhivatal vezetőjén keresztül gondoskodik annak kormány elé terjesztéséről.

⁶⁹ Az SZK Kormányának Emberi Jogi, Nemzeti Kisebbségi és Nemek Közötti Egyenlőségi Tanácsa a kormány és a központi közigazgatási szervek működésének rendjéről szóló 575/2001. sz. törvény 2. § (3) bek. szerint a szlovák kormány egyik állandó tanácsadó szerve.

⁷⁰ <https://www.narodnostnemensiny.vlada.gov.sk/spravy-a-koncepcne-materialy/sprava-o-stave-pouzivania-jazykov-narodnostnych-mensin/>.

⁷¹ Részletesebben lásd e módszertani útmutató VIII. cikk 1-3. pontjait.

⁷² Részletesebben lásd e módszertani útmutató VIII. cikk 4. és 5. pontját.

⁷³ Részletesebben lásd e módszertani útmutató XI. cikk 1. pontját.

- d) kérés ellenére nem bocsátja rendelkezésre a saját hatáskörében kiadott hivatalos űrlapot kisebbségi nyelven is (2. § (7) bek.)⁷⁴;
- e) saját hatáskörében saját közigazgatási területén nem biztosítja a község kisebbségi nyelvű megjelölését a 4. § (1) bekezdésében meghatározott esetekben⁷⁵;
- f) saját hatáskörében nem biztosítja a 4. § (7) bek. első mondata szerinti információk, feliratok és közlemények közlését⁷⁶;
- g) kérés ellenére nem biztosítja a jogszabályokról szóló tájékoztatást kisebbségi nyelven is (4. § (9) bek.)⁷⁷;
- h) nem nyújt tájékoztatást és írásos háttéranyagokat a kormányhivatalnak a 7a. § (3) bekezdése szerint⁷⁸.

A 184/1999. sz. törvény 7b. § (2) bek. szerint a kisebbségi nyelvhasználat területén közigazgatási szabályszegést követ el az a jogi személy vagy vállalkozó természetes személy, aki a 4. § (7) bekezdése szerinti feliratot vagy közleményt nem közli kisebbségi nyelven is, amennyiben a szlovák állampolgárok életét, egészségét, biztonságát vagy vagyonát fenyegető veszélyre figyelmeztető információt tartalmazó feliratról vagy közleményről van szó. A hivatkozott paragrafus (3)–(5) bekezdései szerint az (1) és (2) bekezdések szerinti közigazgatási szabályszegések ügyében a kormányhivatal jár el, egyúttal a kormányhivatal 50 eurótól 2500 euróig terjedő bírságot szabhat ki, ha olyan köteleességszegést állapít meg, amely az (1) és (2) bekezdések szerinti közigazgatási szabályszegésnek minősül, és az írásbeli figyelmeztetésben meghatározott határidőn belül nem kerül sor a feltárt hiányosságok orvoslására. A bírság kiszabására irányuló eljárásra a közigazgatási eljárásról szóló jogszabály vonatkozik.⁷⁹ A kormányhivatal a bírság kiszabásakor figyelembe veszi a közigazgatási szabályszegés súlyosságát, következményeit, az elkövetés körülményeit, a jogsértés időtartamát és ismétlődését. Bírságot attól a naptól számított egy évig lehet kiszabni, amikor a kormányhivatal a közigazgatási szabályszegésről tudomást szerzett, legkésőbb azonban az elkövetés napjától számított két évig. Az e törvény alapján kiszabott bírságok az állami költségvetés bevételeit képezik.

---

⁷⁴ Részletesebben lásd e módszertani útmutató VIII. cikkét.

⁷⁵ Részletesebben lásd e módszertani útmutató XI. cikk 1. pontját.

⁷⁶ Részletesebben lásd e módszertani útmutató XII. cikkét.

⁷⁷ Részletesebben lásd e módszertani útmutató XV. cikkét.

⁷⁸ Részletesebben lásd e módszertani útmutató XXIII. cikkét.

⁷⁹A 71/1967. sz. törvény